

Arteveldehogeschool
Katholiek Hoger Onderwijs Gent
Opleiding Sociaal werk
Campus Sint-Annaplein
Sint-Annaplein 31, BE-9000 Gent

De samenwerking tussen Lappersfront en Groene Gordel Front
SWOT-analyse binnen een breder perspectief * update 27 juni 2004

Woord vooraf

In dit woord vooraf wil ik enkele mensen bedanken die deze scriptie mogelijk gemaakt hebben.

Eerst en vooral wil ik Peter Mahieu en Joke, één van de bezetsters, bedanken voor het interessante gesprek. Via deze weg kon ik me vergewissen van hun inspiratie en gedrevenheid.

Vervolgens bedank ik Hans Gevaert (VLD) voor het verfrissende interview. Door dit interview verkreeg ik informatie over de achtergrond van de plannen van beide gebieden en hun motivatie. Ook kreeg ik een beter beeld over hoe het stadsbestuur deze gebeurtenissen ervoer.

Aan Luc Vanneste van het Groene Gordel Front wil ik ook een bedankwoord geven voor de vele informatie die hij me bezorgde.

Verder bedank ik Geert Van Kerckhove, Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Jeroen Staelens, vakgroep Bos- en Waterbeheer, laboratorium voor Bosbouw voor het nalezen van mijn scriptie en Jasse Cnudde, mijn stagebegeleider van Vereniging voor Bos in Vlaanderen voor zijn morele steun.

Ten slotte wil ik nog een woordje wijden aan onze scriptie seminariebegeleider Ignaas Devisch. Ondanks de vele studenten die hij onder zijn vleugels had, heeft hij ons met raad en daad bijgestaan waar hij kon. Ondanks de weinige bijeenkomsten en tijd wist hij me te motiveren om verder te gaan.

Academiejaar: 2003 – 2004

Scriptie voorgedragen door:
Emely VERKEST
tot het behalen van het diploma
Sociaal werk, Syndicaal werk; waarvoor de graad van
maatschappelijk assistent wordt verleend.

Inhoudsopgave

0	Inleiding.....	4
1	Situering.....	6
1.1	Lapperfortbos.....	6
1.1.1	Omschrijving van het gebied.....	6
1.1.2	De plannen.....	7
1.2	Het Chartreusegebied.....	8
1.2.1	Omschrijving van het gebied.....	8
1.2.2	De plannen.....	9
1.3	Het begin van de bezetting.....	10
2	Chronologisch overzicht gebeurtenissen.....	11
3	Omschrijving van Lappersfront en Groene Gordel Front.....	14
3.1	Het Lappersfront.....	15
3.1.1	Omschrijving.....	15
3.1.2	Strategie.....	16
3.2	Het Groene Gordel Front.....	20
3.2.1	Omschrijving.....	20
3.2.2	Strategie.....	21
3.3	Samenwerking tussen Lappersfront en Groene Gordel Front.....	25
4	Multi-actor en multi-levelperspectief.....	27
4.1	De maatschappij in ontwikkeling.....	27
4.2	Multi-levelperspectief.....	29
4.2.1	Internationale instellingen en gemeenschappen.....	29
4.2.2	Nationaal niveau.....	30
4.3	Draagvlak.....	34
4.4	Multi-actorperspectief.....	35
5	De SWOT-analyse.....	38
5.1	De analyse van de omgevingsfactoren.....	39
5.2	De analyse van de interne sterktes en zwaktes.....	40
5.3	De confrontatiematrix.....	41
6	Besluiten en aanbevelingen	43
7	Literatuurlijst.....	44
	Bijlage 1.....	47
	Bijlage 2.....	50
	Bijlage 3.....	56

0 Inleiding

Ecologie is 'in', maar het bos in Vlaanderen blijft verdwijnen. Al jaren voeren organisaties acties voor natuurbehoud. Milieuorganisaties, vaak lokaal, schieten als paddestoelen uit de grond. De meeste onder die nieuwe organisaties worden nooit bekend. Maar dit kan niet gezegd worden over het Lappersfront (LF) en het Groene Gordel Front (GGF). Zij zijn wel bekend in Vlaanderen.

In deze scriptie wil ik de werkwijze van deze twee organisaties analyseren en op zoek gaan naar de sterktes hiervan, maar ook waar hun organisatie nog kan verbeteren. De centrale probleemstelling binnen deze scriptie is dan ook: "Wat is de effectiviteit en sterkte van de samenwerking tussen het Lappersfront en het Groene Gordel Front in de strijd voor het Lappersfortbos en het Chartreusegebied?"

Dit onderwerp is momenteel brandend actueel. Dit is één van de redenen waarom ik dit gekozen heb. De acties lopen nog steeds en het einde is nog niet in zicht.

Ook vanuit mijn voorliefde voor natuur heb ik dit onderwerp gekozen. Binnen deze opleiding Sociaal Werk – Optie Syndicaal Werk kreeg ik de mogelijkheid de milieusector te verkennen. Ik heb dan ook stage gelopen in het Wereld Natuur Fonds en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw. Aangezien beide organisaties aangesloten zijn bij het Groene Gordel Front, lag de kans voor het grijpen om hier een werkstuk over te maken.

Binnen dit dossier komt een brede waaier van thema's aan bod: milieu, mens, sociale bewegingen, maatschappij, politiek en filosofie. Thema's die me uitermate interesseren. Via de omschrijving van beide gebieden kon ik me ook verdiepen in de biologische waarden ervan. Binnen de uiteenzetting van beide organisaties kwamen sociale bewegingen, filosofie, maar ook de mens aan bod. Ook politiek en maatschappij kwamen op de voorgrond binnen de omgevingsanalyse. Verder kon ik me ook verdiepen in methoden als de SWOT-analyse.

Omdat dit een zeer actueel dossier is, heb ik vooral via het internet mijn informatie gevonden. Maar ook omdat het internet nu hét communicatiemiddel bij uitstek is en heel wat mensen daar gretig gebruik van maken. Mijn tocht door het internet was er dan ook één van lange adem.

Omdat dit dossier twee kampen bevat, namelijk het Lappersfront & het Groene Gordel Front tegen het stadsbestuur van Brugge, heb ik in interviews twee tegenpolen aan het woord gelaten, dit om geen eenzijdig beeld te hebben. Enerzijds had ik een gesprek met de mede-oprichter van het Groene Gordel Front, Peter Mahieu, en met Joke, één van de bezetsters. Anderzijds had ik een gesprek met Hans Gevaert, die toen oppositiefractieleider was van de VLD in Brugge. Hij maakte de gebeurtenissen van dichtbij mee, waardoor hij me een beeld kon schetsen van hoe het stadsbestuur de gebeurtenissen in Brugge ervaarde. Want enerzijds was hij zelf akkoord met de plannen van het stadsbestuur en steunde hij hierin de burgemeester, anderzijds had hij enige afstand van de burgemeester omwille van zijn plaats in de oppositie.

Ik heb ook veel informatie gekregen van Luc Vanneste, de drijvende kracht achter het Groene Gordel Front. Ook van het Lappersfront kwam veel info.

Via literatuurstudie ging ik op zoek naar methodes om de relatie mens-natuur te analyseren en de hedendaagse politiek in perspectief te plaatsen.

Verder ging ik ook op zoek naar een efficiënte methode om de werking van beide bewegingen te analyseren.

In een eerste hoofdstuk situeer ik de twee fel bevochten natuurgebieden, het Lappersfortbos en het Chartreusegebied. Daarin wordt dan ook het kader duidelijk waarbinnen ik gedurende mijn onderzoek zal werken.

Daarna volgt een chronologische opeenvolging van de verschillende gebeurtenissen, dit om de evolutie te kaderen in een tijdsdimensie.

In een derde hoofdstuk volgt een omschrijving van de twee organisaties die ik wil analyseren. Hun profiel, ontstaansgeschiedenis, missie, doelstellingen en strategie worden uitvoerig weergegeven.

Vervolgens maak ik een analyse van de uitgangssituatie. Ik vertrek vanuit een bredere maatschappijanalyse. De verschillende actoren plaats ik in een multi-levelperspectief. Op die manier schets ik de verhouding tussen de verschillende bestuurlijke lagen, de markt en de civiele samenleving.

De term "draagvlak" speelt een belangrijke rol binnen het behoud van natuur. Dit begrip trek ik open naar een multi-actorperspectief.

Met alle voorgaande informatie ga ik op zoek naar de interne sterktes en zwaktes en de externe kansen en bedreigingen. Hiervoor gebruik ik de SWOT-analyse, één van de bekendste en meest gebruikte analysemethoden. Via een confrontatiematrix probeer ik een strategie te ontwikkelen om de organisatie te optimaliseren.

Tot slot geef ik mijn bevindingen doorheen deze scriptie weer en kom ik tot een besluit. Vanuit mijn besluiten doe ik een voorstel naar beide organisaties, maar ook naar andere organisaties. Deze scriptie heeft dan ook als doel een hulpmiddel te zijn om organisaties in hun efficiëntie te sterken via het voorbeeld van de werkwijze en samenwerking tussen het Lappersfront en het Groene Gordel Front.

1 Situering

In het eerste hoofdstuk geef ik de situering van de twee gebieden waarvoor strijd wordt gevoerd. Deze twee gebieden bevinden zich in de groene gordel rond Brugge. Voor beide gebieden zijn er plannen ontwikkeld door het Brugse stadsbestuur. Voor de actievoerders zijn de plannen van beide gebieden met elkaar verbonden, alhoewel het stadsbestuur nog nooit de link tussen beide heeft gelegd.

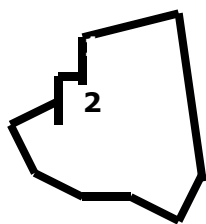
1.1 Lappersfortbos

1.1.1 Omschrijving van het gebied

Het bos waar het hier om draait is het Lappersfortbos, gelegen in Brugge, Sint-Michiels. De grootte van het bos bedraagt 30 ha. Vlaanderen is via een gewestplan ingedeeld in verschillende gebiedsbestemmingen. Het bos bevindt zich echter deels in andere bestemmingen dan bos- of parkgebied. Dit is wat we een zonevreemd bos noemen. Bossen op een gebiedsbestemming die niet overeenstemmen met park- en bosgebied, kunnen met verdwijnen bedreigd worden als het zich bevindt op een harde bestemming zoals industriegebied, woonzone, ontginningsgebied, KMO-zone,... Bossen gelegen in gebieden als recreatie of agrarisch gebied zijn minder bedreigd. Er bestaat een zwakke bescherming van bossen gelegen in harde bestemmingen. Eerst moet er een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd worden. Daarenboven moet het bos gecompenseerd worden door het aanduiden van compensatiegrond waar bos kan aangeplant worden, door het betalen van een compensatievergoeding of door een combinatie van beiden.

Op onderstaand kaartje (figuur 1¹) is de bestemmingsindeling van het bos weergegeven.

(figuur 1: Indeling gebiedsbestemming Lappersfortbos)

Binnen de zwarte omlijning van het bos, staat de donkerpaarse kleur (1) voor industriegebied. Dit is de locatie waar een busstelplaats en een deel van de verbreding van de Vaartdijkstraat gepland was. De lichtgroene kleur staat voor parkgebied (2). “Op het Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) La Brugeoise fase “Ten Briele”, dd. 25/1/2000, wordt het noordelijk deel van het bosgebied voorbestemd als zone voor industrie en het oostelijk deel (langs de Vaartdijkstraat) als zone voor vooral autowegenuitbreiding met inbegrip van eventuele verbreding van het kanaal Brugge-Gent, rekening houdend met de besluiten van de Maatschappelijke Impactstudie inzake de ontsluiting van Zeebrugge.”²

Het BPA La Brugeoise fase “Ten Briele” ging om de plannen van de inplanting van een containerpark aan Ten Briele en de inkleuring van het Lappersfortbos in parkgebied. Het derde gebied, lila (3), is een KMO-zone. Dit gebied kan echter niet ontwikkeld worden vanwege zijn moerassige aard.

¹ Vrij naar: www.gisvlaanderen.be/geovlaanderen/

² Natuurpunt Brugge vzw, Het Lappersfront, Groen vzw en WABO (Werkgroep Archeologie Brugs Ommeland), *Bescherming van het domein Lappersfort*. Brief aan Ministeriële Kabinetten van de Vlaamse Gemeenschap te Brussel, 10 april 2002, blz. 2.

Het bos is eigendom van de Fabricom Group, een metaalverwerkend bedrijf. In de jaren '80 heeft Fabricom deze industriegrond overgenomen van de wapenfabrikant FN die daar een opslagplaats had. Fabricom heeft wegens omstandigheden, onder andere ontoegankelijkheid, nooit iets met dit bos ondernomen. Door het jaren onbeheerd te laten, is een natuurlijk bos ontstaan. De afbraak van de wapenopslagplaats is nog steeds te zien aan het puin die overal verspreid ligt. De Lijn was bereid de grond te kopen om er een busstelplaats te realiseren³.

Het integrale bos van 30 ha is een biologisch waardevol bos. Het is uitzonderlijk dat er zeven verschillende biotopen (zie bijlage 1) aanwezig zijn op dergelijke oppervlakte.

De zeven bedreigde biotopen vormen een fantastisch geheel. Al deze gebieden worden geklasseerd als biologisch waardevol. De ecologische waarde van dit gebied wordt nog meer versterkt door de goede verbinding met het ommeland voor vogels en andere dieren.

1.1.2 De plannen

Zuidelijke Ontsluiting

De Zuidelijke ontsluiting heeft tot doel de stationsbuurt te verbinden met het zuiden van Brugge. De stationsbuurt is een problematisch verkeersknooppunt waar files ontstaan richting centrum. Het eerste plan bestond er in een nieuwe weg aan te leggen tussen de expresweg en de ring rond Brugge, om zo de Baron Ruzettelaan te ontlasten en Brugge vanuit het zuiden bereikbaarder te maken. Later werd dit plan gereduceerd tot een verbreding van de nu kleine eenvaksaan langs het kanaal (Vaartdijkstraat) tot een tweevaksaan. Eén deel van dit traject is eigendom van de fabriek BN, een ander deel bedraagt een strook van 20 m breed van het Lappersfortbos.

Bussenstelplaats⁴

Vijf jaar geleden begon de zoektocht naar een nieuwe busstelplaats voor Brugge. De huidige busstelplaats bevindt zich in Assebroek, aan de rand van de historische binnenstad. Rond deze busstelplaats wonen meer dan 1000 inwoners, die veel klachten hebben over lawaai- en geurhinder. De bussen moeten voor hun rondes immers meer dan een uur opwarmen en dit vaak zeer vroeg in de ochtend. De gemeenteraad is daarom op zoek gegaan naar een nieuwe locatie, en hun oog was gevallen op een deel van het Lappersfortbos. Deze locatie was ingekleurd als industriegebied, lag braak en de eigenaar was bereid te verkopen. Bijkomende voordelen waren dat er zeer weinig mensen rond wonen en het station dichtbij ligt. Voor de Brugse gemeenteraad was dit de ideale oplossing, en de beslissing is dan ook unaniem goedgekeurd, 47 op 47.

Verbreding van het kanaal Gent-Brugge⁵

De plannen voor de verbreding van de Vaartdijk bestaan reeds meer dan 20 jaar. Een deel van de plannen is trouwens reeds uitgevoerd. De vaart is verbreed tot in Beernem. Op een bepaald moment besefte men dat de plannen bijna niet te realiseren zijn in Brugge. Om de verbreding waar te maken, moesten meer dan 1000 mensen onteigend worden. Deze plannen liggen al lang in de koelkast, maar officieel blijven ze bestaan. Deze plannen zijn in der tijd goedgekeurd en ondertekend door de federale regering. De bezetters vrezen nog steeds voor de uitvoer van die plannen, alhoewel ze praktisch onhaalbaar zijn.

³ Vrij naar: Natuurpunt Brugge vzw, Het Lappersfront, Groen vzw en WABO (Werkgroep Archeologie Brugs Ommeland), *Bescherming van het domein Lappersfort*. Brief aan Ministeriële Kabinetten van de Vlaamse Gemeenschap te Brussel, 10 april 2002, blz. 10.

⁴ Vrij naar: GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling, via interview*, d.d. 28 april 2004.

⁵ Ibidem, d.d. 28 april 2004.

1.2 Het Chartreusegebied

1.2.1 Omschrijving van het gebied⁶

Het Chartreusegebied maakt deel uit van de groene gordel rond Brugge. Het is wel belangrijk dat ik de situering hieromtrent duid, want dit gebied speelt een belangrijke rol in het verloop van dit dossier.

(figuur 2⁷: gebiedsbestemming Chartreuse)

Het Chartreusegebied op Sint-Michiels ligt in een driehoek tussen de expresweg, de Heidelbergstraat en de Koning Albert I-laan. Dit gebied maakt deel uit van de open ruimte-gordel rond Brugge. In de omgeving bevinden zich waardevolle natuurgebieden: in het westen liggen de bossen van Sint-Michiels en Sint-Andries waaronder ook het Tillegembos (stadsrandbos). In het oosten ligt een meersengebied (Wulgebroek-

meersen en Assebroekse meersen). Het gebied zelf vormt het interfluvium, een waterscheidingslijn tussen de Kerkebeek en de Lijsterbeek en werd vanwege deze hoger gelegen vruchtbare gronden reeds vroeg ontgonnen (men noemt dit een kouter).

Het gebied zelf heeft geen echte hoge biologische waarde, maar het verdwijnen ervan zorgt ervoor dat de groene gordel rond de stad doorbroken wordt. Dit kan op termijn schadelijk zijn voor de omliggende natuurgebieden.

De gebiedsbestemmingen bestaan uit:

- gebied voor gemeenschapsvoorzieningen (1)
- parkgebied (2)
- gebied voor ambachtelijke bedrijven en de gebied voor kleine en middelgrote ondernemingen (3)

Het Chartreusegebied staat symbool voor de open ruimte rond Brugge. Deze "open ruimte" heeft meerdere functies, bovenop de drie traditionele functies natuurbehoud, landbouw en bosbouw. Zo is de natuurbehoudfunctie van landbouwgebied en bosbouwgebied niet te onderschatten, en komen veel open ruimte-gebieden in aanmerking voor recreatie.

Het gebied heeft ook een archeologische waarde. Prospecties vanuit de lucht wijzen aan dat het gebied een archeologisch erfgoedwaarde heeft. Dit is te zien aan de groeiverschillen van de vegetatie. Ook zijn er duidelijke circulaire structuren te onderscheiden die kunnen gelinkt worden aan resten van grafheuvels uit het midden van de bronstijd (2000 – 1500 voor Christus). Het gebied waar archeologische sporen gevonden zijn, bedraagt 15 ha, maar de kans is groot dat er ook buiten dit gebied ook archeologische schatten liggen.

Indien de headquarterszone (zie 1.2.2 de plannen) er komt, zal het gebied preventief onderzocht worden op archeologische vondsten. Conform de geest van de Europese conventie ter bescherming van het archeologisch patrimonium (zogenaamde Conventie

⁶ Vrij naar: *Motivatie voor locatiesatie hoofdkwarteirenzone in stationsbuurt*. Rapport, Technische werkgroep Groene Gordel Front, 9 oktober 2002, blz. 2-5.

⁷ Geovlaanderen

van Malta) moeten hiervoor door de bouwheer/opdrachtgever voldoende middelen voorzien worden.

Op het gebied bevindt zich ook een historische hoeve, het Groot Magdalenagoed. Deze hoeve (O.C.M.W.-eigendom) is alsnog niet als monument beschermd. Er waren plannen om de hoeve op te nemen in het PIDO – Ons Erf (Ons Erf is een provinciaal dienstverleningscentrum voor personen met een handicap. PIDO is een vzw, opgericht om de infrastructuur te verhuren aan de provincie) of om haar een nieuwe functie te geven als therapeutisch afkickcentrum voor drugsverslaafden, die er dan aan landbouw zouden kunnen doen. Na het bezoek van Minister Van Grembergen zijn er besluiten tot hoeve-klassering als dorpsgezicht en gedeeltelijke archeologische bescherming van de Chartreuse gekomen.

1.2.2 De plannen⁸

In Brugge zijn er weinig hogescholen en zelfs geen universiteiten. Het gevolg hiervan is dat Brugse studenten wegtrekken uit Brugge om te studeren en na hun studies meestal niet meer terugkomen. Brugge heeft ook te kampen met een wegtrekkende industrie, waardoor de afgestudeerden weg blijven. Dus wil de stad Brugge een oplossing voor de wegtrekkende industrie en de wegtrekkende studenten.

Na het hogeschooldecreet werd het moeilijk om hogescholen naar Brugge te lokken, omdat alles nu vast lag. Volgens de stad Brugge was de ontwikkeling van hoog technologische industrie en denkfabrieken (headquarterszone) de oplossing om toch het hoger onderwijs naar Brugge te krijgen. Daarom werd besloten een locatie te zoeken om een headquarterszone te ontwikkelen.

“Een headquarterszone is een bedrijventerrein dat zich richt op het samenbrengen van specifieke diensten van grotere, vooral internationaal gerichte ondernemingen, organisaties en instellingen. Deze diensten betreffen prestaties die betrekking hebben op de centrale leiding van deze ondernemingen zoals strategische planning en coördinatie, research en development, financiële operaties, marketing en verkoop, telecommunicatie, informatisering en dergelijke meer. Een headquarterszone kan eveneens opvangmogelijkheden bieden voor call-centers, bedrijven die gespecialiseerd zijn in internationaal gerichte telecommunicatiediensten. Een dergelijk bedrijventerrein biedt een antwoord op de stijgende behoefte van veel grote organisaties om dergelijke activiteiten in één bepaalde plaats te centraliseren teneinde het geheel beter te kunnen coördineren en te organiseren.”⁹

Met bijna-unanimiteit van stemmen werd door de Brugse gemeenteraad beslist het Chartreusegebied als headquarterszone te ontwikkelen. Enkel de 3 Agalev-raadsleden stemden tegen. De voordelen van deze locatie waren ondermeer dat:

- Er gemakkelijk een ontsluiting is te realiseren vanuit de verschillende invalswegen.
- Er 60 ha grond ter beschikking is, wat groot genoeg is voor hun prestigeplan. Een deel van het Chartreusegebied is al in gebruik door het provinciaal centrum voor zwaar gehandicapten.
- In de rand rond Brugge geen zware infrastructuurvereisten gelden, zodat hoogbouw en moderne architectuur mogelijk is.
- Men bij het binnenkomen van de stad het moderne Brugge zou kunnen aanschouwen.

⁸ GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

⁹ Streekplatform van het arrondissement Brugge vzw, “streekvisie”, Brugge, april 2000.

Maar voor deze plannen is er nog steeds geen ultieme toestemming gegeven, want de beloofde bestemmingswijziging is nog altijd niet doorgevoerd. Dit dossier is al meer dan 10 jaar een pijnpunt in het beleid van Brugge.

Het is belangrijk hierbij te vermelden dat de plannen van het Lappersfortbos en het Chartreusegebied eigenlijk niets met elkaar te maken hebben. Vaak wordt dit voorgesteld als een compromis: het bos behouden in ruil voor het opgeven van het Chartreusegebied. De bezetters en het GGF linken wel deze twee plannen als schending van die ene Zuidelijke groene gordel.

1.2.3 Begin van de bezetting¹⁰

De bezetting van het Lappersfortbos is begonnen met een éénmansprotest in de zomer van 2001. Buurtbewoner Peter Mahieu komt via het gemeentelijk blad van Brugge te weten wat de plannen zijn voor de Vaartdijkstraat. Hij richt een actiegroep op: Actiegroep Zuidelijke Ontsluiting (AZO) en vanuit deze organisatie worden bezwaarschriften ingediend tegen de plannen.

Een eerste echte actie vindt plaats in mei 2001, namelijk een fietstocht die wordt georganiseerd door AZO, de Fietzersbond, de Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming (JNM) en het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd. De fietstocht brengt meer dan 300 mensen op de been. Tijdens deze bijeenkomst werden stevigere contacten gelegd met het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd. Peter Mahieu had hen gevraagd actie te voeren tegen de plannen van het stadsbestuur. Tijdens de vergadering is men spontaan op het idee gekomen om het bos te bezetten. Zo is de bal aan het rollen gegaan en hebben de bezetters, niet naar hun eigen verwachtingen, meer dan een jaar het bos bezet en heel Brugge en Vlaanderen wakker geschud.

In het volgende hoofdstuk geef ik een zo volledig mogelijke opsomming van de activiteiten en gebeurtenissen.

¹⁰ MAHIEU, P. en Joke, *mondelijke mededeling*, via interview, d.d. 12 april 2004.

2 Chronologisch overzicht van de gebeurtenissen

- **“November 1987:** Fabricom koopt het Lappersfort over van wapenfabrikant (FN) voor de prijs van € 890.000. Fabricom maakt de opslagplaats van FN met de grond gelijk.
- **Juni 2000:** Het Brugse stadsbestuur keurt unaniem een Bijzonder Plan van Aanleg over het bos goed: twee derde wordt parkgebied, een derde KMO-zone. De Lijn toont interesse voor het terrein om er een busstelplaats te realiseren. Als reactie daartegen richt Peter Mahieu de Actiegroep Zuidelijke Ontsluiting (AZO) op.
- **10 mei '01:** AZO organiseert een eerste fietstocht tegen de Zuidelijke Ontsluiting met boswandeling in het Lappersfort ernaast, samen met Fietserbond en JNM.
- **7 juli '01:** Een tweede fietstocht wordt georganiseerd, ditmaal in het centrum van Brugge en zonder goedkeuring van de politie. In het centrum voeren een 80-tal actievoerders straattoneel op. De actie werd een groot succes: de politie liet alles begaan en de pers was uiterst positief.”¹¹
- **“11 aug. '01:** begin van de officiële bezetting van het Lappersfort. De eerste tenten worden geplaatst, waarna men snel begint met het bouwen van de boomhutten, dit door de jongeren van het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd.
- **Begin 2002 Paasvakantie:** persconferentie ‘Chartreuse’ in Lappersfort 250 dagen bezetting met een storm van media-aandacht.

Vanaf nu wordt er bijna elke week betoogd in Brugge, met of zonder toelating.

- **Voorjaar 2002:** minister Stevaert roept De Lijn op een andere locatie te zoeken voor de busstelplaats
- **Dag van de Aarde:** Ontstaan Groene Gordel Front (GGF) als beschermring rond het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur en zijn bezetters
- **3 mei '02:** Stevaert laat een ministerieel besluit in het Staatsblad verschijnen dat de toelating geeft aan De Lijn grond te kopen in het Lappersfortbos.
- **Midden juni '02:** Lappersforters bezetten het Groot Magdalenagoed, een leegstaande hoeve in het Chartreusegebied. Het Chartreusefront is geboren.
- **12 juli '02:** bezoek van Vlaams minister van leefmilieu Vera Dua in het Lappersfortbos en vegetarisch ontbijt met de bezetters.
- **22 juli '02:** Persbericht GGF na bezoek aan minister Stevaert: busstelplaats wordt definitief en voor altijd geschrapt
Aankondiging Schepsels 27 – 28 juli: Kunsthappening in Lappersfort door ‘Brugge Gedraaid’

¹¹ Vrij naar: ANSEEUW, K., *Het Lappersfort, het bos door de bomen gezien*. Niet-gepubliceerd eindwerk, Torhout, Scholengroep Sint-Rembert Sint-Jozefinstituut, college, 2002-2003.

- **25 juli '02:** Boseigenaar Fabricom laat van zich horen en wil dat de bosbezetting binnen de 14 dagen stopt.
- **29 juli '02:** de bezetting gaat onverminderd door¹²
- **5 aug. '02:** Bezetters voeren actie in de tuin en op het dak van het huis van burgemeester Moenaert. Ze willen hun eisenpakket persoonlijk afgeven. De politie pakt 6 mensen op.¹³
- **11 aug. '02:** Burgemeester Moenaert voor het eerst op bezoek in het Lappersfortbos en belooft initiatief (feest 1 jaar bezetting).
- **16 aug. '02:** Burgemeester wil Referendum over Lappersfort als GGF en de bezetters 10% (12.000) handtekeningen inzamelen, zodat bewezen is dat er draagkracht is voor referendum.
- **24 aug. '02:** Fabricom daagt 22 bosbezetters voor de vrederechter.
- **5 sept. '02:** Proces voor vrederechter.
- **9 sept. '02:** Vonnis: Bezetters moeten bos verlaten (wordt genegeerd).
- **17 sept. '02:** In de Morgen raakt bekend dat minister Dua Lappersfort wil kopen.
- **Eind sept. '02:** Lappersforters verlaten de hoeve in het Chartreusegebied, want ze willen de plannen voor een vakantiecentrum voor kinderen met een handicap niet verhinderen, en concentreren zich op het bos.

Onderhandelingen, onderhandelingen en nog meer onderhandelingen

- **9 okt. '02:** GGF bezorgt burgemeester Moenaert het Groene Gordel Alternatief op het stadhuis, om ontruiming te vermijden en bescherming te bekomen.¹⁴
- **Week voor ontruiming:** Identiteitscontrole Lappersforters aan het bos. Politie sluit de betogers in en voert voor de eerste maal een identiteitscontrole uit. Daaruit blijkt dat slechts 5% van de bezetters Bruggelingen zijn.¹⁵
- **14 okt. '02:** Ontruiming Lappersfort net na de Week van het Bos.
- **20 okt. '02:** Betoging tegen ontruiming brengt 4.500 mensen op de been.
- **Eind okt. '02:** Onderhandelingen tussen Vlaamse overheid, Brugse stadsbestuur en Fabricom springen af.¹⁶
- **Dec. '02:** Eerste Sinterklaasschoenzetting voor Lappersfort en Chartreuse.
- **Jan. '03:** Driekoningenfakkeltocht naar Visartpark in aanwezigheid van vertegenwoordigster van de Fabricom groep.

¹² Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Lappersfort-chronologie*. e-mail aan VERKEST, E., (emely.verkest@vbv.be), 25 april 2004.

¹³ GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

¹⁴ Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), op.cit.

¹⁵ GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

¹⁶ Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), op.cit.

- **Feb. '03:** Korte bezetting stationsgebouwen als duurzaam alternatief.
- **Maart '03:** Elke zondag Lappersfortboswandelingen.
- **Winter 2003:** Opnieuw onderhandelingen en nog eens onderhandelingen en GGF blijft groeien...
- **April '03:** Driedaagse Lappersfortvoettocht naar Fabricom, en Chartreusehappening.
- **16 april '03:** Bij bezoek Lappersforters en Groene Gordel Front aan Fabricom raakt bekend dat er een principiële verkoopakkoord is tussen Dua en Fabricom, mits enkele randvoorwaarden.
- **april '03:** Naar aanleiding van de Dag van de Aarde 2003 worden het Chartreuse memorandum over duurzame compensaties en 12.000 handtekeningen SOS-Lappersfort-Chartreuse bezorgd aan burgemeester Moenaert en aan minister van ruimtelijke ordening Van Mechelen.
- **Mei '03:** Feest 1 jaar GGF voor de gemeenteraad met presentatie Lappersfort-manifest.
- **Hemelvaart '03:** Gemeenteraad Brugge krijgt primeur van Lappersfort-manifest met voorstel "communicatieraad". Reacties blijven uit.
- **1 juli '03:** Aan paviljoen Toyo Ito wordt tijdens Gecoro-actie het Groene Gordel Charter voorgesteld i.s.m. Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen
- **Juli '03:** Bezoek Chartreuse met minister Van Grimbergen
- **Aug. '03:** Lappersforthappening met fietstocht Groene Gordel Brugge en Ommeland & Warandepuuten Oostkamp en boswandeling Lappersfortbos.
- **1 okt '03:** Aan de vooravond van de Week van het Bos wordt de principiële verkoopovereenkomst tussen de Fabricom group en toenmalig minister van leefmilieu Sannen verlengd. Het Brugse stadsbestuur blijft blokkeren...
- **Okt '03:** Heilige Spoedprocessie opdat Lappersfort Bos blijft.
- **Okt '03:** Bezoek provincie en actie provincieraad.
- **Okt '03 :** stRaten-generaalprijs voor Lappersforters & Groene Gordel Front.
- **Nov '03:** GGF-actie participatie Concertgebouw Vrouwendag.
- **Dec '03:** Tweede Sinterklaasschoenzetting voor Lappersfort en Chartreuse."¹⁷
- **29 januari 2004:** Hanzestad-project is klaar
- **februari en maart 2004 :** GGF-flyer-actie aan Mina- en Gemeente- en Provincieraad

¹⁷ Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Groene Gordel en 'burgerlijke ongehoorzaamheid'? Enkele vragen voor thesis!* e-mail aan SCHOUTTETEN, M., (marlies_schouttetten@yahoo.com), 17 april 2004.

- **14 april 2004:** GGF-persactie bossprookje, georganiseerd met Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Bond Beter Leefmilieu: Hoopvol Paasei voor stadsbestuur gevonden in zonevreemde Lappersfort=bos
- **Open 1 mei brief SP.a:** maak van je tak en behoud een zonevreemd bos¹⁸

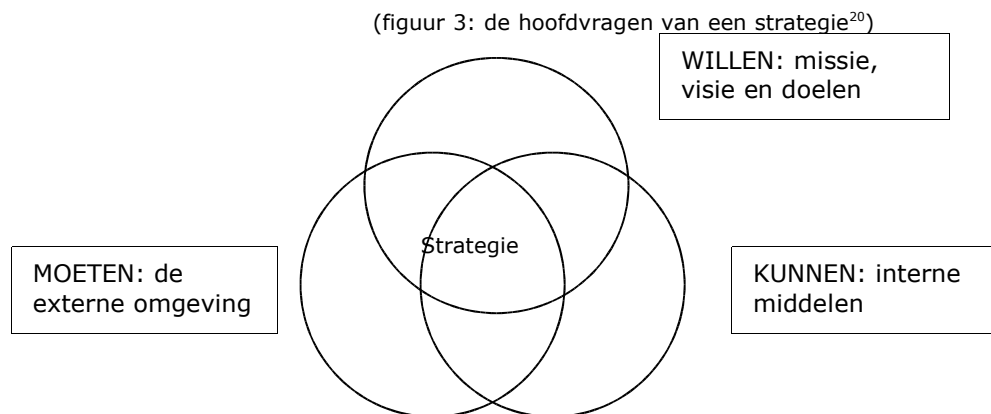
En zo gaan de acties onverminderd voort.

3 Omschrijving van Lappersfront en Groene Gordel Front

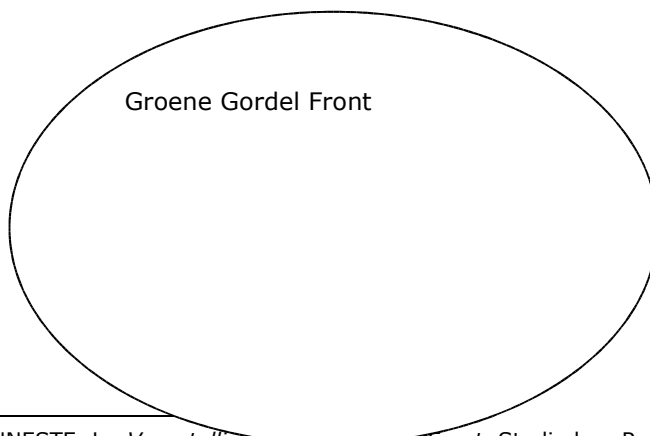
In dit hoofdstuk geef ik de ontstaanswijze, profiel en strategie van het Lappersfront en het Groene Gordel Front weer.

Om van een strategie te kunnen spreken, moeten we rekening houden met drie zaken: willen, moeten en kunnen.

Willen gaat terug op de missie, wat willen ze met hun acties bereiken. *Moeten* impliceert de randvoorwaarden als regelgeving, voorkeuren van de burger of initiatieven van concurrenten. *Kunnen* handelt over de middelen: budgetten, mensen, infrastructuur, werkmethodes,...¹⁹

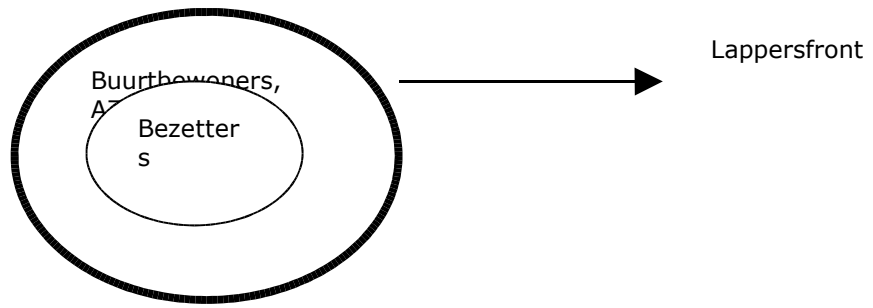
Belangrijk gegeven is de indeling van de actievoerders in concentrische cirkels:

¹⁸ VANNESTE, L., *Voorstelling Groene Gordel Front*. Studiedag, Roeselare, vzw West-Vlaamse Milieufederatie, 8 mei 2004.

¹⁹ Vrij naar: VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 9-10.

²⁰ Ibidem, p.10.

3.1 Lappersforters

3.1.1 omschrijving

Het Lappersfront bestaat uit een diverse groep mensen die bestaat uit lokale buurtbewoners, anarchisten uit Brugge, sympathisanten uit de omgeving, maar ook uit gans Vlaanderen en zelfs uit andere landen.

De eigenlijke bezetters zijn een groep van twintig à dertig jongeren. De meeste van hen maken deel uit van het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd (ACU), een Brugse beweging. Anderen komen van her en der over het land en sommigen zelfs uit Frankrijk, Nederland, Duitsland en Australië.

Omdat de bezetters het essentieel vonden een anarchistische gemeenschap op te bouwen tijdens de bezetting en er vaak misverstanden bestaan over het anarchisme, licht ik kort toe hoe deze jongeren het anarchisme zien²¹.

Voor hen staat zelfbeschikking en solidariteit op de eerste plaats. Alles wordt democratisch beslist via consensus. Er bestaat geen hiërarchie in hun gemeenschap. Vaak werd gedacht dat de twee woordvoerders, Joke en Pjotr, de leiders waren. Maar de bezetters beweren dat dit helemaal niet het geval is. Volgens hun principes moet iedereen doen waar hij goed in is. Sommigen hebben goede communicatieve vaardigheden, anderen zijn dan eerder praktisch en handig ingesteld. De taken die de verschillende bewoners innemen, zijn spontaan gegroeid.

Elke week was er een vergadering rond het kampvuur waarbij alle beslissingen, klein en groot, besproken werden. Binnen deze vergaderingen worden verschillende tekens gebruikt. Via de tekens geven ze aan of ze willen tussenkomen, een discussie afronden, tonen dat ze niet akkoord zijn,... Democratie betekent volgens hen unanimitéit. Iedereen heeft een gelijke stem tijdens de vergaderingen. Het principe dat de meerderheid het van de minderheid haalt, vinden zij niet democratisch. Iedereen moet akkoord gaan.

Verder geef ik enkele basisbegrippen die belangrijk zijn binnen het anarchisme:

- Anti-seksisme, -racisme, -patriarchisme, -kapitalisme, -clericalisme, -discriminatie
- Solidariteit
- Voor dierenrechten en ecologie
- DIY (Do It Yourself) en directe actie, grass-roots
- Vertrouwen, betrouwbaarheid, eerlijkheid, openheid
- Basisdemocratisch
- Het persoonlijke is politiek
- Verantwoordelijkheidszin
- Radicaal
- Respect

Het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd (ACU) waren niet de eigenlijke initiatiefnemers van de eerste actie. Het was Peter Mahieu, een buurtbewoner, die de eerste actie ondernam. Hij richtte eerst de Actiegroep Zuidelijke Ontsluiting (AZO) op. Vanuit deze vereniging werden bezwaarschriften ingediend tegen de plannen. Peter heeft het ACU aangesproken, omdat deze beweging al eerder in actie was getreden rond wapenhandel. Samen hebben ze de eerste fietstochten georganiseerd.

Tijdens een eerste vergadering werd spontaan en redelijk impulsief besloten om het bos te bezetten.

De buurtbewoners, met ondermeer de AZO, steunden de bosbezetters tijdens de bezetting op zoveel mogelijk manieren, onder meer met voedsel en drank. Ook winkels en restaurants uit de buurt staken een handje toe. Maar via de buurtbewoners en AZO kregen de bosbezetters ook de nodige informatie. Voor de bezetters waren de

²¹ MAHIEU, P. en Joke, *mondelijke mededeling*, via interview, d.d. 12 april 2004.

buurtbewoners zeer belangrijk om niet geïsoleerd te geraken van de buitenwereld. Deze eerste maatschappelijke steun zorgde ervoor dat nog meer mensen de acties gingen steunen.

3.1.2 Strategie

Het Lappersfront is een zeer actiegerichte beweging: een bos bezetten, een dorp van boomhutten realiseren, betogen, blokkades maken, ludieke optochten en nog veel meer. Deze activiteiten vragen enorm veel praktisch werk. Dit was dan ook hun specialiteit. De inhoudelijke invulling van de activiteiten en netwerking werd eerst door de Actiegroep Zuidelijke Ontsluiting verzorgd, later door het Groene Gordel Front.

Het Lappersfront *wil* dat het Lappersfortbos en het Chartreusegebied een bestemmingswijziging krijgen, zodat de bescherming ervan verzekerd is. Het bos moet integraal behouden blijven, ook het Chartreusegebied. Daar is geen discussie of compromis over mogelijk. Dat is volgens hen ook hun sterkte geweest: 'we wijken niet tot het bos 'groen' is ingekleurd!' Verder wou men dit dossier breder opentrekken en ervoor zorgen dat dit een symbooldossier voor Vlaanderen werd. Een anarchistische gemeenschap opbouwen was een bijkomende doelstelling.

Aan het *moeten* wordt minder belang gehecht. De regelgeving wordt vaak met de voeten getreden. Betogingen zonder toelating, bezetting van een bos, burgerlijke ongehoorzaamheid²²,... Deze overtredingen zijn een bewuste keuze, omdat men hierdoor wil aantonen dat de regelgeving van bovenaf een beknotting van de individuele vrijheid is. Er wordt wel ingespeeld op de voorkeuren van de burgers. Alleen is men niet overtuigd van de juistheid van deze voorkeuren. Volgens de bezetters heeft de meerderheid niet altijd gelijk. Ze proberen erop in te spelen. Maar indien de voorkeuren niet stroken met hun opvatting, zullen ze zich er niets van aantrekken. In hoofdstuk 4 ga ik verder in op de voorkeuren van de burger, overheden en regelgeving.

Bij het *kunnen* blijf ik hier langer stilstaan, omdat ik vooral de werkmethodes wil analyseren. Hierdoor worden vooral de interne sterktes en zwaktes duidelijk. Eerst geef ik een overzicht van de middelen, waarin ik de opdeling van materiële en immateriële middelen maak. Daarna ga ik verder in op hun werkmethodes.

Materiële middelen²³

Het Lappersfront is begonnen zonder enig budget. Ze zijn gestart met enkele tenten en de materialen voor het kamp werden her en der gesprokkeld van sympathisanten. Op 250 dagen stond een heus boomhuttenkamp op poten, of liever gezegd in de bomen.

Het Lappersfront had geen werkingsmiddelen behalve hun eigen persoonlijke middelen. Ze hadden wel de basis van het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd die over een computer en documentatiecentrum beschikte. Tijdens de bezetting was er een website opgestart, www.lappersfront.tk, waar alle acties en informatie te lezen stond over de bezetting. Ondertussen is deze website afgesloten. De infrastructuur is opgebouwd tijdens de bezetting, namelijk de boomhutten. Bijna elke bezetter beschikte over een eigen gsm, om tijdens de acties informatie door te geven over arrestaties.

Voor voedingsmiddelen waren ze aangewezen op de hulp van buurtbewoners en lokale winkeliers. "Skippen" was ook een manier om aan voedsel te geraken. Dit is in de afvalcontainers van grootwarenhuizen en bakkers niet-verkochte en weggegooid voedingswaren weghalen.

²² Definitie van John Rawls: "Burgelijke gehoorzaamheid is een publieke, niet-gewelddadige, bewuste en politieke daad met het doel daar verandering in aan te brengen."

²³ MAHIEU, P. en Joke, *mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 12 april 2004.

Immateriële middelen

Immateriële middelen betreffen menselijke vaardigheden, reputatie, netwerken, kennis, ervaring, voorschriften, procedures, imago of cultuur²⁴.

Het Lappersfront bestond uit een groep mensen die vooral actiegericht werkten. Spontaan kwam er een taakverdeling tot stand op basis van de capaciteiten die tot uiting kwamen tijdens de bezetting. Er zijn geen mensen aangesproken, specifiek op hun capaciteiten. Iedereen die wou en kon meedoen, was welkom. Via deze spontane taakverdeling werden de actievoerders aangesproken op waar ze goed in waren.

De reputatie van het LF is soms een probleem. Anarchisme wordt vaak in één adem uitgesproken met chaos. Toch kregen ze veel steun, omdat het sympathiek was wat deze jongeren over hadden voor de natuur. Ze hadden wel de reputatie dat er geen discussie mogelijk was.

Het is het netwerk dat het Lappersfront zo sterk heeft gemaakt. Zelf hadden ze een netwerk van anarchistische jongeren opgebouwd, in België als over heel de wereld. Zo kwamen er mensen uit Nederland en zelfs Australië om de bezetting hard te maken. De netwerking naar milieuorganisaties en individuele mensen toe werd door het Groene Gordel Front verzorgd.

Voor de kennis inzake dossiers, werd het Lappersfront gesteund door het GGF. Het Lappersfront had vooral kennis over het actie voeren en bezetting, via contacten met buitenlandse anarchisten.

Qua ervaring had het Lappersfront in de gedaante van het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd acties gevoerd tegen onder meer de wapenhandel en transport van kernafval. Verder deed men ervaring op voor het hutten bouwen en boombeklimming via voorafgaande workshops. Peter Mahieu, oprichter van AZO - die eigenlijk een Lappersforter in hart en nieren is vanwege de radicale en onbediscussieerbare standpunten - heeft enorm veel ervaring opgedaan in zijn leven als fulltime protestvoerder.

Het Lappersfront kende niet veel voorschriften. Het belangrijkste is de spontaniteit, iedereen moet inspraak hebben, de acties zijn steeds geweldloos,...

Het imago van het Lappersfront is: radicaal, anarchistisch, opvallende kledij, kapsels en sieraden zoals hanekammen, piercings,...

Ze hebben een heel eigen cultuur die gebaseerd is op het anarchisme.

De werkmethodes bestaan kort samengevat uit drie onderdelen:

- Bosbezetting
- Ouderwetse actie voeren met veel lawaai, de aandacht trekken
- Anarchisme promoten

Ze zijn erin geslaagd Brugge in de ban van hun acties te houden. Het hoogtepunt was in 2001 en 2002. Bijna elke week werd er betoogd of een optocht gehouden in Brugge. De regelmaat van activiteiten was zo groot dat het bijna een toeristische attractie werd. Mensen kwamen van her en der om die bosbewoners aan het werk te zien.

Bosbezetting

Het Lappersfront heeft niet het warm water uitgevonden met hun idee een bos bezetten. Er zijn al eerder dergelijke bosbezettingen geweest.

De eerste gekende bosbezetting nam plaats in Nederland. Er waren in 1970 plannen een rijksweg aan te leggen die het natuurgebied van Amelisweerd kruiste. Een groepering was hier helemaal niet

²⁴ Vrij naar: VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 38.

mee akkoord. Na zeven jaar is er een actiegroep opgericht "Vrienden van Amelisweerd" die zowel juridische, politieke als andere acties voerden. Dit haalde echter niets uit. In 1981 hadden enkele tientallen mensen van deze actiegroep het bos bezet. Ze leefden in hutten, hoog in de bomen. Na een jaar is er een politiemacht van 650 agenten, naar het bos getrokken en werden de actievoerders weggejaagd. Deze bezetting heeft echter niets uitgehaald, want na de verdrijving is het bos genadeloos gekapt²⁵.

Ook in Engeland zijn er voorbeelden: 9 ladies kamp, die de opgravingen in het Peak District National Park willen tegengaan. De bezetting begon in 1999 en is nog steeds aan de gang²⁶.

Nu wordt deze vorm van actie voeren steeds meer gebruikt. In het D'Hoppebos te Flobecq hebben actievoerders twee maanden het bos bezet. Ook het Hutsepotfront heeft deze tactiek gebruikt, maar in een afgeleide vorm. Eerst was er een illegale bosaanplanting. Dit gloednieuwe bos werd dag en nacht bewaakt. De reden hiervan is dat het praktisch onmogelijk was om boomhutten te bouwen in pas geplante boompjes.

Een dergelijk boomhuttenkamp bouwen is geen sinecure. Het vraagt om vakmanschap en kunde. In de periode voor de bezetting hadden de actievoerders al een workshop gegeven rond klimvaardigheden en kampen bouwen. Dit was een eerste voorbereiding voor de bezetting.

Ouderwetse manier van actie voeren

Hun manier van actie voeren kan eigenlijk ouderwets genoemd worden: elke week betogen met of zonder toestemming, veel lawaai maken en tonen dat ze met veel zijn, petitie lanceren, flyers uitdelen, mensen persoonlijk aanspreken,... Al eeuwen worden dit soort activiteiten georganiseerd. Het doel is een probleem aan te pakken, ontoelaatbare zaken aan het licht te brengen, de werkwijze van personen en bedrijven aanpakken, ... Men wil dus een bepaalde situatie veranderen door de aandacht erop te vestigen en te tonen dat dit ontoelaatbaar is. Maar bij deze manier van aanpakken wordt er meestal geen alternatief gegeven van hoe het probleem moet aangepakt worden.

De bezetters vonden het heel belangrijk dat het anarchisme een belangrijke plaats kreeg binnen de bezetting en acties. Zo waren de onaangevraagde betogingen één van de vormen van burgerlijke ongehoorzaamheid die ze toepasten. Voor het anarchisme is vrije meningsuiting een onmiskenbaar recht. Betogen is een manier om aan vrije meningsuiting te doen. Daarom is geen toelating krijgen tot betogen een beperking hiervan. Op die manier klagen ze twee zaken aan: het bos moet beschermd blijven en de overheid kan ons niet belemmeren aan vrije meningsuiting te doen.

Maar niet alleen betogingen stonden op het programma. Ook werden er verschillende veganistische workshops georganiseerd. Het ging hen er niet alleen om het bos te redden, maar de mensen ook te informeren over hun anarchistische achtergrond. Het was enorm belangrijk om ook dit aspect in beeld te brengen, hun levenswijze waar ecologie een belangrijk deel van uit maakt. Maar later meer daar over.

De manier waarop ze acties aanpakken, wordt duidelijk in hun actie trainingsweekend²⁷, georganiseerd vanuit het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd. In deze workshop gaan ze zeer praktisch te werk en geven voorstellen tot actie voeren. De manieren die ze aangeven gaan van vriendelijke acties tot eerder gewelddadige voorstellen. Deze gewelddadigheid is wel gericht op materialen als bijvoorbeeld computers of meubilair, maar nooit gericht op mensen. (in Brugge is dit bij theorie gebleven; gelukkig maar)

²⁵ Absolute Facts, Amelisweerd, <http://www.absofacts.com/geschiedenis/data/amelisweerd.shtml> , 13 april 2004.

²⁶ INDY MEDIA, Het kamp, 9 dames steengroeve protestkamp, wordt met ontruiming bedreigd. <http://www.indymedia.org/en/2004/02/110389.shtml> , 13 april 2004.

²⁷ Vrij naar: *Aktie trainingsweekend Uitgezonderd*. Niet-gepubliceerde lesmap, Anarchistisch Collectief Uitgezonderd, 18-19-20 april 2003, 28 blz.

Het wordt ook duidelijk hoe zij hun relatie zien met de politie. Er worden enkele methoden voorgesteld hoe moet worden omgegaan met ondervragingstechnieken. Dit gaat van de schildpadtechniek (totaal geen reactie geven) tot agressietechniek (het bureau van de ondervrager kort en klein slaan). Zoals het voorgaande is er duidelijk een toegelaten gewelddadigheid betreffende materiële zaken, maar nooit wordt geweld op personen gepromoot.

Alhoewel anarchisme vaak gelinkt wordt met chaos, gaan de bezetters op een structurele manier te werk. Ze werken enkel als ze voldoende informatie beschikbaar hebben. Ook wordt met een vooraf uitgestippeld scenario gewerkt, er worden zelfs verschillende alternatieve scenario's opgesteld.

Binnen de actiegroep zijn er verschillende functies die noodzakelijk kunnen zijn bij het type acties die ze voeren. Deze functies zijn:

- *politiepreker*: dit is de persoon die het meest taalvaardig is. Hij is de communicatiebrug tussen de politie en de actievoerders. Belangrijke noot bij deze functie is dat hij nooit alleen een beslissing mag nemen, alles moet teruggekoppeld worden naar de groep. Vaak wordt deze persoon de woordvoerder en aanzien als leider door de buitenwereld.
- *Persspreker*: deze persoon verzorgt de communicatie met de pers, zorgt ervoor dat de pers verwittigd wordt over de acties. Deze persoon is taalvaardig en beschikt over de nodige dossierkennis. Ook hier weer ligt het gevaar dat deze als leider wordt bestempeld.
- *Legal support*:
 - o Voor elke actie wordt een advocaat onder de arm genomen die de dag van de actie beschikbaar is. Advocaten kunnen meer informatie loskrijgen van de politie.
 - o Thuiswacht: Dit is de contactpersoon tussen actievoerders en advocaat. Hij/zij blijft thuis aan de telefoon en wordt geïnformeerd over aanhoudingen. De telefoonnummers van alle actievoerders worden doorgegeven en iedereen heeft het telefoonnummer van de thuiswacht. Als er iemand wordt aangehouden, wordt dit doorgespeeld aan de thuiswacht die dit op zijn/haar beurt doorgeeft aan de advocaat die zich op het politiecommissariaat bevindt.

Dit zijn de vaste functies die meestal worden opgenomen door de vaste kern. Losse actievoerders kunnen taken zoals flyers uitdelen, spandoeken vasthouden,... op zich nemen.

Een belangrijke alinea betreft "hoe omgegaan met geweld". Daarin benadrukken ze dat het zeer belangrijk is om samen met de groep te beslissen hoe men met geweld omgaat, of er eventueel geweld zal gebruikt worden en hoe men zal omgaan met eventueel geweld van omstanders en/of politie.

Het grootste deel van de workshop handelt over passief verzet. Het passieve bestaat erin dat de actievoerder zich in een situatie plaatst waar de politie hem moet uithalen. Zo worden technieken uiteengezet als lock-ons, een techniek waardoor de actievoerder zich efficiënt aan een boom ketent of met de arm in een betonblok vastketent, hoog in een boom. Dit zijn technieken die toegepast geweest zijn tijdens de ontruiming. Ook hoe boomhutten en rope-ways efficiënt worden bevestigd. Passief verzet leidt vaak tot enorm gevaarlijke situaties, vooral als er lock-ons gebruikt worden hoog in de bomen.

Een ander luik betreft een legaal infoblad. Daarin worden de gerechtelijke kwesties die met actie voeren gelinkt zijn weergegeven: zwijgrecht, identiteitscontrole, fouilleren, aanhoudingen: ophouding ter identiteitscontrole, administratieve aanhouding, gerechtelijke aanhouding, na gerechtelijke aanhouding,...

De sterkte van hun acties ligt in de intensiteit en regelmaat. Langs de ene kant waren er de wekelijkse betogingen, maar er was ook een variatie in workshops, fietstochten,...

Ook minder vriendelijke acties, zoals het huis van de burgemeester beklimmen om 6 uur 's morgens. Dit was zeer bedreigend voor de burgemeester en zijn gezin.

Anarchisme promoten²⁸

Via de bosbezetting kregen ze ook de kans om hun ideologische opvattingen over het anarchisme in praktijk om te zetten en te tonen aan de wereld dat een gemeenschap op een andere manier kan leven. In het bos werd een gemeenschap opgebouwd volgens de principes van het anarchisme, waar iedereen inspraak had en zich vrij voelde. Spontaniteit en creativiteit worden warm onthaald binnen een anarchistische gemeenschap. Hun gemeenschap werd dan ook een vrije zone waar jongeren van Brugge naar toe trokken, waar ze zich goed voelden en vrij waren nieuwe dingen te proberen. Op die manier werd de bezetting ook echt interessant voor jongeren, zodat deze groep een grote aanhang en steun betekende. Ook via verschillende veganistische ontbijten, kooklessen en vorming geven aan jongeren over de anarchistische levenswijze, willen ze –na de bezetting - hun manier van samenleven doorgeven. Voor hen was en is dit essentieel.

3.2 Het Groene Gordel Front

3.2.1 Omschrijving

Het eigenlijke Groene Gordel Front is eigenlijk ontstaan vanuit de Actiegroep Zuidelijke Ontsluiting(AZO). AZO kon bij acties al enkele andere organisaties op de been brengen. Op een moeizame manier werden verschillende organisaties in een netwerk van 5 gegoten : Wabo + Natuurpunt + Groen vzw + JNM + Lappersforters/AZO. Dit ter gezamenlijke viering van de Dag van de Aarde 2002 in de Chartreuse.

Maar eigenlijk ligt de geschiedenis van het Groene Gordel Front iets verder in het verleden. In de jaren '70 waren er al pogingen van Eckhart Kuijcken om het Lappersfort en de Chartreuse groen in te kleuren, onder de naam 'Protest om Participatie'. Eckhart Kuijcken, in die tijd assistent aan het laboratorium voor Ecologie en Natuurbehoud, ontwikkelde de voorloper van de Biologische Waarderingskaart, namelijk de Milieukaart voor Noord-West-Vlaanderen. Op basis van deze kaart bracht hij een aantal knelpunten aan, namelijk de dreigende verdwijning van enkele gebieden. Het Lappersfortbos en het Chartreusegebied waren één van gebieden die dreigden te verdwijnen door prestigieuze plannen. Daarom is Kuijcken bezwaarschriften gaan indienen om de plannen tegen te gaan en de gebieden te redden.²⁹ In die zin kent het Groene Gordel Front als cirkel geen begin- en geen eindpunt en bestaan er enkel vele mede-oprichters die op het juiste moment de krachten bundelden.

De eis de groene gordel rond Brugge te beschermen bestaat dus al heel lang, maar bereikte zijn hoogtepunt in 2001 en 2002³⁰.

De geboorte van dit netwerk vond plaats tijdens de Dag van de Aarde in 2002, die plaatsvond in het Chartreusegebied. Toen had AZO 5 verschillende organisaties in zijn netwerk. Om dit netwerk een echte basis te geven, werd de structuur van het Groene Gordel Front bedacht. Het is een volwaardig netwerk met voorzitter en secretaris, respectievelijk Peter Mahieu en Luc Vanneste. Ondertussen is Jozef De Coster voorzitter geworden. Sinds het ontstaan ervan groeide de aanhang van organisaties gestaag. Meer info in het Lappersfortmuseum op www.regiobrugge.be

²⁸ MAHIEU, P. en Joke, *mondellinge mededeling*, via interview, d.d. 12 april 2004.

²⁹ Vrij naar: KUIJCKEN, E., *Mondellinge mededeling*, via telefoongesprek, d.d. 26 mei.

³⁰ VANNESTE, L. en DE COSTER, J., *Het Groene Gordel Front en Ommeland*. interne nota, Brugge, Groene Gordel Front, 20 maart 2004, blz. 2.

Voor het ontstaan van het GGF probeerde men al verschillende organisaties te betrekken. Aangezien de media dit fenomeen van bosbewoners nog niet volledig ontdekt hadden, was het soms zeer moeilijk om organisaties bereid te krijgen mee te werken. Om dit aan te tonen geef ik een kleine anekdote³¹:

Peter Mahieu wilde graag Natuurpunt, toen nog vzw Natuurreservaten betrekken in het dossier, maar zij hadden totaal geen interesse. Doordat vzw Natuurreservaten fuseerde met de Wielewaal tot Natuurpunt, hadden ze nieuwe mensen nodig voor de Raad van Bestuur. Peter meldde zich als kandidaat en werd lid. Via deze weg kreeg Natuurpunt wel interesse voor de zaak.

Eens het GGF opgericht was en de hele mediaheisa begonnen was, groeide het aantal organisaties aan een iets hoger tempo. Ondertussen steunen 103 organisaties en nog meer individuele personen het GGF-netwerk. Deze ondersteunende organisaties zijn niet enkel milieuorganisaties, maar ook maatschappelijke organisaties zoals Oxfam-wereldwinkels, anders-globalisten en zelfs katholieke verenigingen. Deze 103 ondersteunde organisaties zijn echter een symbolisch draagvlak³², niet alle 103 van deze organisaties voeren concrete acties voor behoud van het bos. Er zijn wel concrete samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Greenpeace, WWF, stRaten-generaal, Vereniging voor Bos in Vlaanderen,...

Het Groene Gordel Front is niet partijpolitiek gelinkt. Politieke partijen kunnen zich niet aansluiten. Dit willen ze ten alle tijde vermijden omdat het GGF anders zijn sterkte als drukingsgroep zou verliezen. (voor een update leden GGF zie www.ggf.be)

3.2.2 Strategie

Willen

Het Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland is een netwerk van samenwerkende verenigingen en individuen; als een beschermende cirkel rond het Lappersfortbos en de Groene (Chartreuse) Gordel van Brugge en Ommeland.

Ze streven naar een netwerk van duurzaamheid en participatie. Hun missie³³ is dan ook:

- Bewustmaken rond Duurzame Ontwikkeling
- Redden van het Lappersfort en Chartreuse
- Realiseren ideeën 'communicatieraad' in Brugge
- Hanzestadsproces zien groeien

"Het Groene Gordel Front wil het integraal behoud van het gevarieerd, bosrijk domein Lappersfort te Brugge en de inrichting ervan als stadsnatuurreservaat voor natuurliefhebbers en schoolgaande jeugd. Het GGF wil tevens het Chartreusegebied als Zuidelijke groene gordel rond Brugge beschermen en haar archeologische rijkdom intact houden. De bestaande industrie- en vervoersplannen in deze gebieden zijn in strijd met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat voorziet in 10.000 ha ecologisch verantwoorde bosuitbreiding en 38.000 ha extra natuurgebied."³⁴

Voor het *Moeten* verwijs ik naar hoofdstuk 4, waar de verschillende betrokken actoren en de regelgeving worden weergegeven.

Kunnen

Het Groene Gordel Front heeft een heel andere manier van actie voeren. In tegenstelling tot de Lappersforters gebruikt het GGF een meer moderne/zakelijke aanpak: het GGF dekt zich goed in door andere organisaties, laat zich omringen door specialisten, gebruikt de moderne technologie (bv: internet) om hun informatie door te

³¹ MAHIEU, P. en Joke, *mondelijke mededeling*, via interview, d.d. 12 april 2004.

³² Vrij naar: VANNESTE, L. En DE COSTER, J., op.cit., blz. 1.

³³ Ibidem.

³⁴ <http://www.ggf.be/GGF/> , 20 maart 2004.

geven,... Deze vorm van actievoeren is zelden brutaal. Ze blijven e-mails versturen, maar onderaan staat steeds: "INDIEN DEZE GGF-COMMUNICATIE UW PRIVACY ZOU SCHENDEN WIL DAN EEN NEEN-REPLY GEVEN."

Het Groene Gordel Front was opgericht als beschermende cirkel rond de bezetters, maar ze wilden de problematiek opentrekken naar een alternatief duurzaam beleid. Inzake het Lappersfortbos en het Chartreusegebied is er een sterke band met het Lappersfront. Maar in hun andere activiteiten gaan ze hun eigen weg op. De oorspronkelijke voorzitter van het GGF, Peter Mahieu heeft zichzelf dan ook ontslagen als voorzitter. Nu is hij terug een "ambetante Bruggeling" geworden.

Zoals bij 3.1.2 geef ik eerst de interne werkmiddelen weer, waar ik een onderscheid maak tussen materiële en immateriële middelen en daarna de werkmethodes.

Materiële middelen

Het Groene Gordel Front heeft geen kantoren. Vergaderingen vinden plaats bij de voorzitter of de secretaris thuis of in de Volkshogeschool. De infrastructuur bestaat dan ook uit eigen middelen, computers, gsm's. Af en toe kreeg men een gratis zaaltje ter beschikking om te vergaderen.

Ze beschikken over een eigen website, www.ggf.be, gesponsord door internetprovider Yuniit. Naast informatie over hun doestellingen, werking en Hanzestadsproject, worden alle artikels en persberichten op deze website verzameld. Internet was een zeer belangrijk communicatiemiddel, want via een constante e-mailing werden geïnteresseerden op de hoogte gehouden van alle kleine en grote ontwikkelingen.

De financiële middelen kwamen vooral uit eigen zak. Ook wordt het GGF als netwerk gesponsord door de grote aangesloten milieuorganisaties met €100. Van Netwerk Vlaanderen vzw krijgen ze €500 en van Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw €400. Via verschillende happenings werden er fondsen verzameld om de acties te steunen. Vorig jaar heeft het GGF rond €7000 uitgegeven.³⁵

Sinds kort heeft het GGF zich aangesloten bij de Bond Beter Leefmilieu, de koepelvereniging voor de Vlaamse milieuorganisaties. Aangesloten milieuverenigingen kunnen subsidies krijgen, indien een financieel jaarverslag wordt ingediend. Op basis van hun uitgaven kunnen ze een subsidie krijgen (50% van de uitgaven). Deze toelage is echter beperkt tot €1000. Vanaf september 2004 maakt het GGF aanspraak op €1000.³⁶

Immateriële middelen

In tegenstelling tot het Lappersfront ging het GGF wel mensen aanspreken op hun capaciteiten om hen in de organisatie te krijgen. Ze lieten zich dan ook omringen door specialisten inzake technische, planologische en biologische aangelegenheden. Doordat organisaties van verschillende orde zich aangesloten hadden bij het netwerk, konden ze rekenen op een uitgebreid gamma van vaardigheden en capaciteiten.

Het GGF heeft de *reputatie* een bende vriendelijke groene jongens te zijn waar mee gediscussieerd kan worden. Argumenteren kan, ze staan open voor nieuwe visies maar op het einde primeert toch altijd hun eigen visie.³⁷

Voor het GGF is hun hoofddoel een *netwerk* vormen voor duurzame ontwikkeling. Dit is dan ook hun sterkste kant. Door hun gedreven talent organisaties en mensen te doen aansluiten, is er ondertussen een netwerk ontstaan van 103 organisaties en nog veel meer individueel aangesloten mensen, van politici tot schrijvers en acteurs (zie bijlage 2 beschermcomité met update op www.ggf.be).

Door de diverse organisaties, aangesloten bij het GGF, hebben ze een enorme *kennis* opgebouwd. Deze informatie werd dan ook doorgespeeld aan de bezetters, zodat ze de media te woord konden staan met technische en juiste informatie.

³⁵ VANNESTE, L., *Mondelinge mededeling*, via telefoongesprek, d.d. 21 mei 2004.

³⁶ Ibidem.

³⁷ GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

Peter Mahieu had ervaring in de éénmansprotesten en bezwaarschriften. Hij zat vroeger in de organisatie van het Cactusfestival. De secretaris en buurtbewoner Luc Vanneste haalde zijn ervaring "uit het meer dan 10 jaar groepssecretaris zijn (nu ex-secretaris) van Agalev in Brugge"³⁸.

De voorschriften voor het GGF proberen een constructieve dialoog op gang te brengen. Het GGF laat zich niet koppelen aan politieke partijen. Ook waren ze steeds aanwezig bij alle activiteiten. Het was voor hen belangrijk geen "kaboutervereniging" te zijn. Hiermee bedoelen ze een vereniging die mensen oproept via brieven of mails, maar niemand weet hoe deze mensen er uit zien, omdat ze zelf nooit op de activiteiten aanwezig zijn.

Regelmatig kwamen de mensen van het GGF samen met hun specialisten in (technische) werkgroepvergaderingen. Alles gebeurde in open dialoog, maar echte procedures waren er niet te vinden.

Het imago van het GGF is "een bende nette groene jongens die elk grassprietje willen redden"³⁹.

Ze hadden een goede vergader- en overlegcultuur.

De werkmethode kunnen opgesplitst worden volgens hun missie. Enerzijds zijn ze opgericht om de bezetters te ondersteunen, anderzijds is hun missie breder, waar ze hun eigen weg opgaan.

Om de bezetters te ondersteunen, gebruiken ze volgende methodes⁴⁰:

Maatschappelijke steun

Via maatschappelijk steun worden de bezetters niet geïsoleerd van de buitenwereld. Het GGF zorgt ervoor dat ze op de hoogte worden gehouden van de gebeurtenissen buiten het bos. Ook wordt de buitenwereld op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen rond het bos. Via deze weg kan men het draagvlak voor de bezetting onderhouden en ervoor zorgen dat de actie genoeg steun krijgt.

Steun inzake dossierkennis

Het Bijzonder Plan van Aanleg, gewestplannen, Ruimtelijke Uitvoeringsplannen,... zijn allemaal zeer technische aangelegenheden waarvan de bezetters meestal geen kaas hebben gegeten. Ook de beleidscyclus is geen sinecure. Daarom staat het GGF de bezetters bij in de uitleg van de dossiers en worden de bezetters goed geïnformeerd. De woordvoerders moeten toch met enige technische uitleg overweg kunnen om de geloofwaardigheid van hun actie hoog te houden.

Gerechtelijke procedures

Ook de procedures van het gerecht zijn ingewikkeld. De bezetters worden dan ook bijgestaan in de rechtszaak die door Fabricom tegen hen is aangespannen. GGF levert ook advocaten voor de rechtszaak. Het GGF heeft opgeroepen het Lappersfront financieel te steunen via een door hen geopend en beheerd rekeningnummer. Er ging de bezetters een grote dwangsom boven het hoofd en ook de ontruiming van het bos had een hoog prijskaartje dat men op hen wil verhalen.

³⁸ BALBAERT, J., Enkele beschouwing over de strijd rond het Lappersfortbos, <http://users.pandora.be/jc/Groen/Brugge/Ac021024.htm>, 6 april 2004

³⁹ GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april.

⁴⁰ VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Lappersfort-chronologie*. e-mail aan VERKEST, E., (emely.verkest@vbv.be), 25 april 2004.

Lobbywerk

Via lobbywerk probeert het GGF hun alternatief duurzaam plan voor Brugge erdoor te krijgen. Maar ook door de politiek te overtuigen om de acties te steunen. Op die manier wordt het bestuurlijke draagvlak voor de acties groter.

Ze boden ook een structurele oplossing voor de bezetting aan via een alternatief ontruimingsplan. Ook het GGF besepte dat het Fabricom menens was met de dreiging om het bos te laten ontruimen. In een 6-fasenplan probeerden ze de ontruiming op een rustige manier te laten verlopen en voor een oplossing voor het bos te zorgen (zie bijlage 3). Een natuurreservaat onder beheer van Natuurpunt en voor de bestemmingswijziging verhuren aan Natuurpunt of Provincie West-Vlaanderen voor een symbolische euro (Gentlemen's Agreement) en/of planschade bij verkoop.

Het GGF zag dit als HET constructieve plan om de ontruiming niet te laten uitdraaien als een slagveld. Alleen werd dit constructieve plan voor een alternatieve ontruiming door het stadsbestuur als pure chantage gezien: Fabricom en de overheid dwingen tot het symbolisch verhuren aan Natuurpunt voor een symbolische euro (Gentlemen's Agreement) werd niet als een positieve benadering onthaald, maar eerder gezien als chantage⁴¹.

Het GGF heeft ook verschillende betogingen, acties georganiseerd. Ook zij schuwen geen actiegerichte methoden. Zo was één van de acties bij de gemeenteraad, die in principe mag bijgewoond worden, met een spandoek recht voor de neus van de burgemeester gaan staan, maar geen woord zeggen.

Er werden fietstochten georganiseerd, fakkelwakes, natuurwandelingen door het bos, noem maar op. Alles hebben ze al geprobeerd, maar het blijft altijd vriendelijk.

Verder wordt hun missie in volgende werkwijze omgezet:

Technische werkgroep voor het ontwikkelen van het alternatief duurzaam plan: Hanzestadsproject.⁴²

Omdat het GGF op een constructieve manier naar oplossingen zoekt, laten ze zich bijstaan door specialisten. Zo willen ze een degelijk en uitvoerbaar duurzaam plan voor Brugge ontwikkelen. Dit is het stokpaardje van het GGF geworden. Binnen deze plannen is participatie, leefbaarheid, milieu, maar ook werkgelegenheid en mobiliteit een belangrijk onderdeel. Om al deze zaken te kunnen realiseren, stellen ze eigenlijk het tegenovergestelde van het Brugs stadsbestuur voor. In plaats van buiten de stadskern bedrijven en kantoren te realiseren, willen ze deze binnen de stad realiseren. Er moet een duidelijk onderscheid zijn tussen het platteland - die moet voorbestemd zijn voor landbouw en groengebied - en de stad die bestemd is voor woon- en werkgelegenheid. De oplossing voor hen is de beschikbare terreinen in Brugge recyclen en opvullen in het voordeel van werkgelegenheid. Brugge is bekend om zijn historisch centrum met pittoreske huisjes. Er bestaat dan ook een strenge regelgeving betreffende de architectuur en infrastructuur van de binnenstad. Geen raam mag geschilderd worden voor de toestemming is gevraagd van het stadsbestuur. Daarom is het zeer moeilijk om nieuwe gebouwen neer te poten in het centrum. De voorstellen van het GGF gaan dus volledig in tegen de filosofie van de stad.

Communicatieraad⁴³

⁴¹ Vrij naar: GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

⁴² Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Lappersfort-chronologie*. e-mail aan VERKEST, E., (emely.verkest@vbv.be), 25 april 2004.

⁴³ Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Lappersfort-chronologie*. e-mail aan VERKEST, E., (emely.verkest@vbv.be), 25 april 2004.

Het GGF wil naar het voorbeeld van Turnhout een gelijkaardige communicatieraad oprichten in Brugge. Deze raad komt maandelijks samen en zowel individuele burgers, buurtbewoners, politici en ambtenaren nemen hieraan deel. Het doel is een directe tweerichtingscommunicatie te verwezenlijken. Indien het stadsbestuur plannen of projecten wil doorvoeren, wordt het eerst aan de bevolking, vertegenwoordigd door de communicatieraad voorgelegd. Op die manier kunnen de plannen direct besproken worden, zodat er achteraf geen misverstanden kunnen optreden en groeit er een betere verstandhouding tussen het bestuur en de bevolking. De vergaderingen zijn openbaar en na elke bijeenkomst worden de burgers op de hoogte gehouden via nieuwsbrieven, stadskrant en website. Alle thema's moeten bespreekbaar zijn, ook de medeverantwoordelijkheid van de burger en de beleidsaanpak.

stRaten-generaal⁴⁴

Dit inspirerende initiatief bestaat al in Antwerpen. De bedoeling is niet-georganiseerde burgers samen te brengen in CAN DO-groepen die opkomen voor hun belangen. Op die manier kan de inspraak van de burgers vergroot worden. In de case van het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur zouden de verschillende groepen van mensen de acties kunnen steunen en ook gezamenlijk geld bijeen sprokkelen om de bezetters te steunen, aangezien er een grote dwangsom hen boven het hoofd ging. Ook de gerechtskosten en advocaatskosten zijn aanzienlijk. Dit werd vooral duidelijk door de talrijke SOS-raamaffiches in vele Brugse straten en de individuele steunbetuigingen. Vroeger niet-georganiseerde burgers vormden zich om tot een jong netwerk voor duurzaamheid en participatie als motor en draaischijf.

GGF eindigt als HANZESTADnetwerk

Deze beweging houdt van regelmaat. Om de haverklap zijn er activiteiten om hun Hanzestadsproject te promoten. Er wordt een paasei-plan opgesteld, een pinksterplan,... Telkens opnieuw duwen ze hun voorstellen onder de neus van het stadsbestuur. Telkens opnieuw worden ze vriendelijk ontvangen, maar wordt er eigenlijk geen notie aan gegeven.

Het GGF is een organisatie die zal blijven doorgaan. Er gaat geen dag voorbij zonder een e-mail van het GGF. Ook na de bezetting gaan ze onverminderd door. Omdat hun missie ook breder ligt, is er de mogelijkheid om steeds door te gaan op zoek naar Hanzetopia.

3.3 De samenwerking tussen GGF en Lappersfront

Waar het Lappersfront de kern van de actie was, was het GGF de beschermende cirkel rond de bezetters. Het GGF is ontstaan met als doel de bezetters te ondersteunen en te streven naar een meer duurzaam en participatief beleid in het algemeen. Daarom was er vanaf het ontstaan van het GGF een goede communicatie tussen de beide fronten.

Het is de eerste keer dat dergelijk netwerk rond enkele individuen is opgebouwd. Waar meestal actie ontstaat vanuit een organisatie, werd hier rond een dossier een groep als een beschermende kring van 103 organisaties en nog veel meer individuele mensen gevormd. In andere landen zijn er reeds bosbezettingen geweest. Alleen werden zij niet gesteund door een organisatie/netwerk als het Groene Gordel Front.

In het begin werd alles in samenspraak gedaan, enkele mensen van het GGF waren aanwezig bij de vergaderingen (vuurmomenten) rond het kampvuur in het bos en enkele Lappersforters waren aanwezig bij de vergaderingen van het GGF. Het GGF gaf goede raad aan de bezetters rond dossiers, zodat de bezetters de media met technische

⁴⁴ Vrij naar: VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Lappersfort-chronologie*. e-mail aan VERKEST, E., (emely.verkest@vbv.be), 25 april 2004.

details te woord konden staan. De bezetters bleven wel niet naar de vergaderingen van het GGF gaan omdat het vaak over zeer technische zaken ging. Ook bij de ontwikkeling van het Hanzestadsproject zijn de bezetters niet erg betrokken.

Er werd veel werk gemaakt voor de promotie van de acties. Het Lappersfront kreeg steun van het GGF om op markten te gaan staan met flyers en affiches rond te delen bij de lokale winkeliers. Het GGF zorgde ervoor dat organisaties zich aansloten, zodat er een breder draagvlak werd ontwikkeld. Het rekruteren van organisaties was een opdracht van lange adem. Het Lappersfront alleen was er nooit in geslaagd een dergelijke achterban te ontwikkelen. Het Groene Gordel Front verzorgde een constante e-mailing naar alle geïnteresseerden, maar belde ook persoonlijk mensen op om ze te overtuigen mee te doen. Ook via het schrijven van brieven, bereikte men de sympathisanten. Verder waren beide partijen persoonlijk aanwezig bij alle acties.

Ook voor het bestuderen van dossiers hadden de bezetters geen tijd. Het huttdorp onderhouden en acties organiseren nam al hun tijd in beslag. Het AZO en later het GGF nam deze taak op zich en informeerde de bezetters met de nodige informatie.

De taakverdeling was dan ook heel duidelijk: het Lappersfront hield zich enkel bezig met het voeren van acties en het GGF verzorgde het inhoudelijke gedeelte en het sprokkelen van een draagvlak dat uitgegroeid is tot een unicum. De werving van de 103 organisaties en de legio aangesloten individuen is te danken aan de volhardendheid van de secretaris Luc Vanneste.

Voor hun verslaggeving van de acties konden ze rekenen op Indy media, een internationaal onafhankelijk media center. Binnen de website van Indy media centre Belgium⁴⁵ zijn artikels te lezen over de verschillende acties, interviews van en door de bezetters en het Groene Gordel Front. Ook de website Regiobrugge⁴⁶ had een speciale link, specifiek over de gebeurtenissen in het Lappersfortbos en het Chartreusegebied.

Vaak ontstond er discussie tussen het GGF en het Lappersfront. Waar het GGF zocht naar constructieve oplossingen om nieuwe industriegebieden te realiseren, houdt het Lappersfront vol dat nieuwe industrie niet nodig is voor Brugge. Ook wat betreft de compensatie voor het verlies van een stuk industriegebied voor het Lappersfortbos: er was geen industrie, dus gaan er geen jobs verloren. Waarom zou er dan gecompenseerd moeten worden? Ondertussen is de relatie tussen het GGF en het Lappersfront aan het verzwakken tot een, wat ze zelf noemen, LAT-relatie. Het GGF is een eigen weg ingeslagen rond het Hanzestadsproject. Dit komt mede omdat er onenigheid is over plannen over een cinema-complex voor Brugge. Maar hierover zal ik niet verder uitwijken, alhoewel het een zeer interessante discussie is.

Peter Mahieu, mede-oprichter GGF en oprichter AZO, heeft zichzelf dan ontslagen en zijn GGF-voorzitterschap doorgegeven aan journalist Jozef De Coster (vzw Groen). Hij kan zich niet meer vinden in de plannen van het GGF. Daarom is hij terug een full-time Lappersforter en werkt zelf de plannen van het GGF tegen. Hij is terug een "ambetante Bruggeling" geworden die terug begonnen is een éénmansprotest tegen het cinema-complex te voeren.

⁴⁵ www.indymedia.be

⁴⁶ www.regiobrugge.be

4 Multi-actor en multi-levelperspectief

Eén van de opmerkelijkste zaken binnen dit dossier is de nieuwe manier van aanpakken. Meestal wordt een actie georganiseerd vanuit een bestaande organisatie. Die kan eventueel groeien gedurende de strijd. Hier was er helemaal geen sprake van een bestaande organisatie. Vanuit enkele personen is een hele organisatie ontstaan, een unicum voor België en zelfs voor Europa.

Eerst en vooral ga ik in op de veranderende maatschappij. De maatschappelijke tendens van coalities en netwerken zijn eigen aan deze vernieuwende maatschappij. De vervlechting van overheid, markt en de civiele samenleving maakt het mogelijk dat dergelijke netwerken ontstaan. Ook de globalisering van de wereld maakt deel uit van deze veranderende maatschappij. Via het multi-levelperspectief geef ik een weergave van deze vervlechting en hoe de verschillende actoren met elkaar in verbinding staan.

Vervolgens pas ik in dit hoofdstuk het begrip draagvlak toe. Mede door het grote draagvlak rond de twee bewegingen (Lappersfront en Groene Gordel Front) werd een grote invloed uitgeoefend op het beleid. Het begrip "draagvlak" trek ik verder open tot het multi-actorperspectief, ook één van de kenmerken van de maatschappij in ontwikkeling.

4.1 De maatschappij in ontwikkeling⁴⁷

De huidige maatschappij maakt zeer belangrijke veranderingsprocessen door. Niet alleen een toenemende globalisering neemt plaats, ook een veranderende verhouding tussen overheid, civiele samenleving en markt. Door een vervlechting tussen deze drie spelers ontstaat een grotere onderlinge verbondenheid, maar hierdoor ontstaat ook een herverdeling van de macht.

De globalisering uit zich in een complexe multilaterale politiek van het globale economische bestuur, het ontstaan van relatief autonome globale instellingen⁴⁸ zoals WHO (Wereld Handelsorganisatie) en VN (Verenigde Naties), wereldbank,... en de tegenmacht van de transnationale civiele samenleving zoals bijvoorbeeld de andersglobaliseringsbeweging.

Binnen dit globale bestuur bestaat er een vervlechting tussen de overheid, civiele samenleving en het bedrijfsleven. Zo worden verschillende bevoegdheden van de overheid overgenomen door geïnstitutionaliseerde instellingen. Echter is de macht van de overheid – bedrijf – civiele samenleving verschillend volgens de sector⁴⁹.

Het globale bestuur wordt gekenmerkt door een multi-gelaagdheid. Vooral milieubeleid is een beleidssector die de grenzen van een land overschrijdt. Zowel op globaal als nationaal vlak is er sprake van een multi-gelaagd beleid.

De staat heeft een groot deel van zijn bevoegdheden moeten overhevelen naar enerzijds internationale instellingen en anderzijds naar subnationale instellingen. Dit betekent niet dat er geen invloed meer is. De staat is afhankelijk van de beslissingen op Europees niveau, maar ze heeft ook bevoegdheden doorgeschoven naar gewesten, gemeenschappen, provincies en gemeentes. Hierdoor ontstaat een meerlagig politiek systeem waarbij er geen exclusiviteit meer heerst als sturende actor.

In België betekent dit een systeem met "3 verdiepingen":

⁴⁷ Vrij naar: BOGAERT, D., *Natuurbeleid in Vlaanderen. Natuurontwikkeling en draagvlak als vernieuwing?* Brussel, Instituut voor Natuurbehoud, blz. 26-42.

⁴⁸ VAN BOUCHAUTE, B, *Globalisering: een uitdaging voor sociale bewegingen. Hoofdstuk 5: Het (wan)bestuur van de wereld.* Niet-gepubliceerde cursus, Gent, Arteveldehogeschool, Opleiding Sociaal Werk, 2003, blz. 1.

⁴⁹ VAN BOUCHAUTE, B, op.cit., blz. 8.

- Federale staat, gemeenschappen en gewesten
- Provincies
- Gemeentes

De provincies en gemeentes hebben een meer ondergeschikte rol, maar dragen ook veel bevoegdheden. Via Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) wil men overlappingsen wegwerken. Het subsidiariteitsprincipe is één van de belangrijkste principes binnen het BBB. Dit betekent dat een beslissing best op een zo laag mogelijk niveau wordt genomen, aangezien het laagste niveau ook het dichtst staat bij de vaak lokale problemen. Dit betekent een overheveling van verschillende bevoegdheden aan provincies en gemeentes.

Een andere verschuiving is de horizontale verschuiving in de politieke macht. Bevoegdheden worden niet enkel doorgeschoven naar andere overheidsactoren, maar ook naar de bedrijfswereld, media, justitie en civiele samenleving. Deze verschuiving betekent het ontstaan en het belangrijker worden van een subpolitiek. Subpolitiek wordt door Beck gedefinieerd als: "amalgam van maatschappelijke instituties en ontwikkelingen die plaatsgrijpen buiten de respectievelijke instituten van het nationaal politiek systeem. Ze treden met name naast en soms ook in de plaats van representatieve instituties als regeringen en parlement."⁵⁰

Binnen deze subpolitiek zijn economie, vakbonden en federaties, media, wetenschap, rechtbanken en de individuele consument een politieke actor. Ook sociale bewegingen hebben een groeiende macht en ze symboliseren de mondialisering van onderaf. Hier kaderen de ontwikkelingen rond het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur in.

De subpolitiek is enerzijds een countercultuur⁵¹, maar wordt ook door de overheid in de hand gewerkt. Er ontstaan immers steeds meer verzelfstandigde quasi-overheden die een steeds belangrijkere rol spelen.

Deze nieuwe vorm van beleidsvoering wordt "governance" genoemd, waar het oude beleid als "government" wordt aangeduid. Wat governance precies inhoudt, wordt duidelijk aan de hand van 3 kenmerken⁵²:

1. Bij governance ligt het accent op het proces en functies van de beleidsvoering. Overleg, samenwerking, faciliteren en netwerkvorming zijn de methodes. Bij government werd vooral gewerkt via formele instellingen, structuren,... Via regelgeving gebaseerd op geboden, verboden en controle wou men dit handhaven.
2. Waar de beleidsvoering van government vanuit prescriptief of hiërarchisch perspectief werd gevoerd, werkt governance met meerlagigheid die in verschillende bestuurlijke niveaus wordt aangeduid (multi-level).
3. Governance stoelt op een samenwerkingsrelatie tussen een grote diversiteit aan publieke en private actoren. Deze veelheid aan actoren (multi-actor) bestaat niet alleen uit verschillende bestuurlijke lagen, maar ook uit niet-statelijke actoren. Deze verschillende actoren zitten meestal vervat in complexe netwerken.

Binnen deze nieuwe manier van besturen is er meer plaats voor inspraak van de burger. Binnen deze verschillende lagen, zijn er steeds inspraakfora of discussiefora aanwezig waar de burger inspraak heeft, of ten minste zijn bemerkingsen kan geven. Hier wordt al dan niet rekening mee gehouden.

⁵⁰ BOGAERT, D., op.cit., blz. 29.

⁵¹ Vrij naar: BOGAERT, D., op.cit., blz. 29.

⁵² Vrij naar: BOGAERT, D., op.cit., blz. 33..

4.2 Multi-levelperspectief

Het multi-levelperspectief duidt de gelaagdheid van het politieke systeem aan. Zoals reeds vermeld, is de Belgische staat in drie lagen verdeeld: federale staat, gemeenschappen en gewesten; de provincies en de gemeentes. Maar ook is er de invloed van de Europese Unie en mondiale instellingen als de Verenigde Naties.

Wat er in Brugge gebeurd is, kan betrokken worden in verschillende niveaus van het beleid vandaag. De natiestaat op zich bestaat niet meer. Geen enkele staat kan nog volledig onafhankelijk regeren. Nu maakt de staat een deel uit van een internationale gemeenschap die niet meer weg te denken is in ons dagelijks bestaan.

Kenmerkend aan een meerlagig bestuur is dat er geen echte hiërarchie bestaat. Exclusief leiderschap wordt bijna niet meer mogelijk. Elke laag van het bestuur heeft eigen bevoegdheden. In tegenstelling tot het oude systeem is vooral het proces belangrijk doorheen de verschillende bestuurlijke lagen. Het systeem vormt een netwerk en soms ontstaan er coalities die vrij verrassend zijn.

In dit deel geef ik de verschillende instellingen weer die een invloed uitoefenen in het beleid van Vlaanderen. Maar ook de verschillende bestuurlijke lagen in België en hun relatie tot elkaar.

4.2.1 Internationale instellingen en gemeenschappen

Wereld Handelsorganisatie

Ik geeft deze instelling weer omdat deze een zeer belangrijke rol in het globale bestuur speelt. Deze organisatie is ook één van de grootste bedreigingen voor milieubehoud, omdat deze handel en industrie veel belangrijker vindt dan milieu. Het milieu moet beschermd worden, zolang het de handelsbelangen van een land niet schaadt. Ook bezit deze instelling zogenaamde *hardlaw*⁵³. Dit betekent dat de afgesloten verdragen internationaal afdwingbaar zijn. Er kunnen boetes en zelfs embargo's opgelegd worden indien niet aan de regelgeving voldaan wordt.

De Verenigde Naties

De *Verenigde Naties* (VN) is een internationale organisatie die opgericht is na WOII om de vrede in de wereld te behouden. De VN is onder andere verantwoordelijk voor de internationale milieuconferentie, zoals in Rio en Johannesburg. Binnen deze conferenties worden verschillende verdragen ontwikkeld om de degradatie van het milieu tegen te gaan. Deze verdragen zijn enkel principeverklaringen die een land kan ondertekenen, maar zijn niet internationaal afdwingbaar, zogenaamde *softlaw*⁵⁴. Alles is afhankelijk van de *good will* van de landen. Daardoor verzwakt de sterkte van deze organisatie.

Binnen deze organisatie zijn er verschillende themaprogramma's. Het milieuprogramma binnen de VN is de *UNEP* (United Nations Environmental Program). Het UNEP moet de samenwerkingsverbanden inzake milieubeheer aansturen en bevorderen om landen in staat te stellen hen levensomstandigheden te verbeteren zonder die van toekomstige generaties in gevaar te brengen. Het is duidelijk dat hun opdracht voortvloeit uit de definitie van duurzame ontwikkeling van het Brundtland-rapport⁵⁵

Binnen de UNEP is een specifiek onderdeel voor Europa: *Regional Office for Europe*⁵⁶ (*REO*). Deze probeert de specifieke problemen voor Europa te onderzoeken en actieprogramma's te ontwikkelen.

⁵³ VAN BOUCHAUTE, B, op.cit., blz. 7.

⁵⁴ VAN BOUCHAUTE, B, op.cit., blz. 7.

⁵⁵ Definitie duurzame ontwikkeling volgens Brundtland-rapport: "Een duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien."

⁵⁶ <http://www.unep.ch/roe/> , 4 mei 2004.

Het Regional Office for Europe (ROE) vormt samen met de Raad van Europa het secretariaat van de Pan European Biological en Landscape Diversity Strategy (PEBLDS), goedgekeurd in 1995, die het kader vormen voor de implementatie van biodiversiteitsgerelateerde conventies, in het bijzonder Convention on Biological Diversity, in Europa.

De Europese Unie

De *Europese Unie* speelt ook een grote rol in het beleid van Vlaanderen. Het Europees Milieu Agentschap is één van de onderdelen. Ook zij wijzen op een groot verlies van diversiteit en de toenemende druk van de industrie op het milieu in hun rapport 'Milieusignalen 2002. De millennium Benchmark'.

5-jaarlijks wordt een Milieu Actie Programma ontwikkeld die richtinggevend is voor de lidstaten. De EU hanteert het subsidiariteitsprincipe. Ze gaan er van uit dat een lidstaat op een meer doeltreffende en doelmatige manier een richtlijn kan omzetten naar hun wetgeving, omdat de situatie binnen de lidstaten erg kunnen verschillen met elkaar.

In tegenstelling tot de VN kan voor een niet-naleving van de richtlijnen een lidstaat veroordeeld worden door het Europese Hof van Justitie.

Benelux

Ook de *Benelux* speelt een rol in het milieubeleid van ons land. Er zijn twee commissies die de Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu coördineren en integreren. Daarbij zijn er twee conventies die moeten nageleefd worden, namelijk de conventie Jacht en Vogel en de conventie over Natuurbehoud en Landschapsbescherming.

4.2.2 Nationaal niveau

Op Belgisch niveau kan onderscheid gemaakt worden tussen het federale, Vlaamse, provinciale en gemeentelijk niveau.

Federaal Niveau

Op vlak van natuur en leefmilieu zijn bijna alle bevoegdheden overgedragen van het federale niveau naar de gewesten. Enkel de bevoegdheden op vlak van afsluiten van verdragen en wetenschappelijk onderzoek in het kader van internationale programma's en overleg over het Europees milieubeleid naar de gewesten, kunnen aan de problematiek van het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur gelinkt worden.

Ook is de federale overheid bevoegd voor het ontwikkelen van een Federaal plan inzake Duurzame Ontwikkeling (om de 4 jaar) en een tweejaarlijks federaal rapport inzake Duurzame ontwikkeling.

Vlaamse Gewest

Het Vlaamse gewest is ondermeer bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, bescherming van leefmilieu, waterbeleid, landinrichting en het natuurbehoud, landbouw en milieu, wetenschappelijk onderzoek, het Europees en internationaal milieubeleid en een aantal bijkomende bevoegdheden. Het Vlaams Gewest moet de EU-richtlijnen in wetgeving omzetten. Zo was de opdracht een bosuitbreiding van 10.000 ha te realiseren en het bestaande bos te behouden.

Toenmalig Vlaams minister voor Mobiliteit Steve Stevaert is de eerste persoon van de Vlaamse overheid die initiatief genomen heeft binnen deze zaak, maar zijn tussenkomst in dit dossier is twijfelachtig. De plannen voor de busstelplaats werden door hem goedgekeurd en dan weer ongedaan gemaakt.

Er waren afspraken rond de aankoop van het stuk grond met De Lijn. In het voorjaar van 2002 zet hij De Lijn aan om op zoek te gaan naar een ander terrein voor de busstelplaats. Er waren immers vele klachten vanwege de buurtbewoners over de oude busstelplaats die zich midden in een woongebied bevindt. Nadat de bezetters het nieuws haalden, gaf hij te kennen dat De Lijn naar een andere locatie op zoek moet

gaan. Op 3 mei echter verschijnt er in het Staatsblad⁵⁷ dat hij de Lijn de toestemming geeft om de grond te kopen en er een busstelplaats voor 150 lijnbussen te realiseren. Eind juli – na een GGF-bezoek aan Brussel – trekt hij dat onteigeningsbesluit terug in.

Toenmalig Vlaams minister voor leefmilieu Vera Dua is pas zeer laat tussengekomen, kort voor de verjaardag van één jaar bezetting. Op 12 juli gaat ze – op vraag van het GGF – ontbijten bij de bezetters en een kijkje nemen op het terrein. Ze was onder de indruk van de inzet van de jongeren. Ze was bereid het stuk te kopen en aan de gemeenschap terug te geven. De aankoop zou kaderen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waar 10.000 ha bosuitbreiding moet gerealiseerd worden. Haar opvolgers (Ludo Sannen en Jef Tavernier) hadden minder contact met de bezetters. Er is nog ook nog altijd niet overgegaan tot de verkoop, mede onder invloed van burgemeester Moenaert, die hier het laatste woord heeft gekregen.

De twee gebieden kunnen ook bescherming krijgen indien ze worden opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). "(...)Het VEN staat voor 86.500 ha platteland waar natuur en natuurbescherming de belangrijkste plaats innemen. De Vlaamse overheid trekt de volgende jaren jaarlijks 25 miljoen euro uit om binnen deze gebieden de natuur te bewaren en te herstellen en de bevolking optimaal van deze natuur te laten genieten.(...)"⁵⁸

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) bestaat uit grote eenheden natuur (GEN) en grote eenheden in Ontwikkeling (GENO): gebieden waar natuur de hoofdfunctie natuur heeft: de afbakening van deze gebieden vallen onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid.

Het IVON (Integraal verwevings- en ondersteunend netwerk) maakt ook deel uit van het VEN. Dit zijn natuurverwevingsgebieden, natuurverbindingsgebieden en ecologische structuur van bovenlokaal belang. Deze gebieden krijgen als nevenfunctie natuur toebedeeld.

De eerste fase van afbakening is in ontwikkeling. Het Lappersfortbos en het Chartreusegebied zijn echter nog niet opgenomen in het VEN. De gebieden die in het VEN zijn opgenomen in Brugge grenzen hier juist aan.

Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Van Mechelen is ook één van de hoofdspelers binnen de twee dossiers. Hij stelt duidelijk dat de twee dossiers gescheiden moeten behandeld worden.

Hij schaarft zich wel achter de plannen van het gemeentebestuur voor het Chartreusegebied. Hij heeft het gemeentebestuur al lang een bestemmingswijziging voor de headquarterszone beloofd. "Een werkgroep van deskundigen heeft uitgemaakt dat het Chartreusegebied, geprangd tussen de E40, de N31 en de Chartreuseweg op Sint-Michiels, behoort tot het stedelijk gebied van Brugge. Dat was de voorwaarde om er een headquarterszone te kunnen uittekenen."⁵⁹ Hij wil dat er een gedeelte (15 ha) wordt gereserveerd voor groenaanleg en wegen. Het andere deel (ook 15 ha) wordt voorbestemd voor de ontwikkeling van de Headquarterszone⁶⁰.

Maar het stadsbestuur heeft nog altijd niet het volledige fiat gekregen, en de Ruimtelijke Uitvoeringsplannen zijn nog altijd niet aangepast. De volgende Vlaamse Regering dient een RUP goed of af te keuren met een politieke beslissing.

Provinciaal niveau

De provincies hebben een meer administratieve functie. Sinds kort fungeren als ze doorgeefluik en staan in voor de coördinatie naar de gemeenten toe.

⁵⁷ K.B. van 2 april 2002 houdende de toelating aan de Vlaamse Vervoermaatschappij om ten bate van zichzelf, onder voorbehoud van de gebeurlijke rechten van derden, de op het grondgebied van de gemeente Brugge-Sint-Michiels en op het bijgaande plan nr. 411 (315)-1 onroerende goederen aan te kopen ten titel van openbaar nut in naam van het Vlaamse Gewest. *Belgisch Staatsblad*, 3 april 2002.

⁵⁸ <http://www.ven-ivon.be/>, 4 mei 2004.

⁵⁹ Minister Van Mechelen effent weg voor headquarterszone, *De Standaard*, 10 mei 2003.

⁶⁰ Vrij naar: *De standaard*, 7 juli 2003.

De taken en bevoegdheden inzake milieu en natuur worden gepuurd uit de Provinciewet. De provincieraad beslist over alle zaken van provinciaal belang. Dit gaat over⁶¹:

- eigen groen- en aankoopbeleid
- stimulering op vlak van natuur- en milieuzorg
- zorg voor het landschap.

De provincie heeft verschillende provinciale natuurdomeinen onder zijn beheer. Daarom zou de provincie een rol kunnen spelen in het beheer van het Chartreusegebied als van het Lappersfortbos.

Gemeentelijk niveau⁶²

Het stadsbestuur van Brugge is de grote "boosdoener" en "vijand" in dit dossier. De coalitie bestaat uit CD&V en SP.a, de oppositie bestaat uit NVA, GROEN! (toenmalig Agalev), Vlaams Blok en VLD. Burgemeester Moenaert behoort tot de CD&V.

De plannen voor de busstelplaats en de ontwikkeling van het Chartreusegebied waren telkens (bijna) unaniem goedgekeurd door de gemeenteraad. Omdat dit een beslissing was waar de hele gemeenteraad (bijna) achter stond, hebben ze geen grote persconferentie gehouden om de plannen mee te delen aan de burger. Ze gingen er dan ook van uit dat een beslissing genomen door een democratisch verkozen instelling ook aanvaard zou worden door de Bruggelingen. Via de plannen kwamen ze tegemoet aan de noden van hun inwoners, namelijk een busstelplaats die een woonbuurt ontlast van stank en lawaai en het creëren van werk, zonder het historisch centrum van Brugge te schaden.

Dus het was letterlijk het stadsbestuur tegen de bezetters en het GGF. Slechts een hele tijd later, toen de heisa rond het bos een hoogtepunt had bereikt, is Agalev deels van mening veranderd, onder druk van de groene beweging weliswaar. Ze beweren echter dat ze sinds het begin tegen de plannen waren van de zuidelijke ontsluiting en zich altijd met klem verzet hebben. In januari 2000 wordt BPA nummer 80 'La Brugeoise-fase Ten Briele' éénparig goedgekeurd op de gemeenteraad. Het ging om de plannen van de inplanting van een containerpark aan ten Briele en de inkleuring van het Lappersfortbos in parkgebied. Ook hebben ze Vera Dua aangespoord om op bezoek te gaan bij de bosbezitters⁶³. Het was een inschattingfout dat ze de Ten Briele Bp-plannen goedkeurden ipv. een aanpassing van het gewestplan te eisen. Rond de Chartreuse zijn ze altijd consequent 'tegen' geweest.

Het stadsbestuur en vooral burgemeester Moenaert hebben vrij lang niets van zich laten horen in deze zaak. Er waren wel contacten met de bezetters vanwege de VLD, Agalev en andere partijen. Zo heeft de VLD in het begin van de bezetting een dialoog proberen aan te gaan met de bezetters. De VLD heeft een alternatief plan voor de Zuidelijke Ontsluiting waardoor de Vaartdijkstraat zijn grootte kan behouden en zelfs kan omgevormd worden tot fietsroute, in overeenstemming met het standpunt van de bezetters. In ruil voor steun voor het behoud van het bos konden de bezetters de plannen van de VLD steunen. Maar de bezetters zijn hier niet op in gegaan.

Burgemeester Moenaert liet het langst op zich wachten. Daarom werd ook niets tegen de bezetters ondernomen. De burgemeester heeft de touwtjes in Brugge stevig in handen. Toen de bezetting begon, was hij ervan overtuigd dat ze dit niet lang gingen volhouden. Hij nam de bezetters niet serieus en liet ze begaan. Hij werd hierdoor bijgestaan door de commissaris van de politie. Ze waren ervan overtuigd dat de

⁶¹ Milieubeleidsplan 2004-2008 van de provincie West-Vlaanderen, voorlopige uitgave, in afwachting van de definitieve druk, zoals vastgesteld door de provincieraad op 29 januari 2004, blz. 8.

⁶² Vrij naar: GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

⁶³ Vrij naar: <http://users.pandora.be/jc/Groen/Brugge/Ac021024.htm>

bezetting zou stopgezet worden wanneer de winter aanbrak, wat dus duidelijk niet gebeurd is.

De bezetters werden dus niet au serieux genomen. Maar de bezetting en de (wekelijkse) betogingen bleven doorgaan. De bezetters werden steeds radicaler, maar de burgemeester ook. Vooral het Chartreusegebied lag gevoelig. Dit was de kers op de taart van zijn beleid: de stad Brugge een voortrekkersrol laten spelen op hoogtechnologisch vlak⁶⁴.

Er kwam een keerpunt in de houding van de burgemeester door de politieke actie van de bezetters in zijn tuin. Hij voelde zich persoonlijk aangevallen. Hij had ook diverse dreigbrieven gekregen, waarschijnlijk niet van de bezetters, maar hij vreesde voor zijn leven. Hij heeft dan ook persoonlijke bescherming van de politie gevraagd.

Moenaert heeft een grote rol in deze zaak gespeeld en nog steeds. Hij heeft van Fabricom het eindwoord gekregen in de verkoop van het stuk bos aan de Vlaamse Overheid. Moenaert is een niet-uitvoerend lid van de raad van Bestuur van het bedrijf Fluxys, een gasbedrijf dat deel uitmaakt van de groep waar ook Fabricom deel van uitmaakt. In een clause van het verkoopcontract staat dat Moenaert de eindbeslissing heeft, zodat hij de verkoop dus zo lang kan tegenhouden als hij wil. Hij heeft ook Fabricom ertoe aangezet een dwangsom te eisen van de bezetters en de ontruiming te eisen. Zonder de toestemming van Fabricom kan dit niet.

Verder zijn de meeste partijen in Brugge trouw gebleven aan hun plannen voor het Chartreusegebied. Enkel Groen! en Spirit willen de groene gordel integraal bewaren en zien de locatie van headquarters elders mogelijk. Er bestond ook grote onenigheid over de beslissingen aan de top van de partij en de lokale gemeenteraadsleden; zo betoogt (advertentie De Morgen 19/10/02) SP.a landelijk voor het behoud van het Lappersfort en de groene gordel rond Brugge terwijl zijn eigen gemeenteraadsleden tegen zijn en de SP.a-schepenen mee verantwoordelijk zijn voor de ontruiming van het Lappersfort.

Civiele samenleving

Zoals bijna elke gemeente heeft Brugge de milieuovereenkomst ondertekend. Daarin is er de verplichting tot het oprichten van een milieudienst en een Mina-raad (Milieu en Natuurraad).

De Mina-raad is een onafhankelijk adviesorgaan ten dienste van de gemeente. Daarin zetelen "vertegenwoordigers van lokale milieu- en natuurverenigingen, van de 3 onderwijsnetten, van socio-culturele vormingsorganisaties, van landbouw, handel en nijverheid, van de vakbonden, vertegenwoordigers van het beleid en vertegenwoordigers van de administratieve diensten"⁶⁵. De Mina-raad gaf echter een negatief advies betreffende de beide plannen. Het bestuur heeft het advies echter naast zich neer gelegd.

Zowel op internationaal – de andersglobaliseringsbeweging – als nationaal vlak scharen de verschillende niet-gouvernementele organisaties en bijna alle geïnstitutionaliseerde organisaties zich achter de acties van zowel de Lapperforters als het Groene Gordel Front. Slechts één enkele organisatie zoals bijvoorbeeld het ACW (Koepel van christelijke werknemersorganisaties) blijft de kat uit de boom kijken. Wegens lokaal sterke link met de CD&V-burgemeester van ACW-strekking.

Markt

Ook de bedrijfsleven heeft een aandeel in deze zaak. De *Fabricom Group* is de eigenaar van het bos. Fabricom Group maakt deel uit van Tractebel, dat op zijn beurt deel uit maakt van Suez, een internationale industriële en dienstverlenende groep in energie.

⁶⁴ Vrij naar: GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

⁶⁵ www.brugge.be/infogids/milbeh.htm#Minatop, 4 april.

In de jaren '80 werd dit stukje aangekocht, maar door omstandigheden werd er nooit iets mee gedaan. Het is een zeer ontoegankelijk stuk door de smalle Vaartdijkstraat die erlangs ligt.

Fabricom wordt vaak ook als grote boosdoener omschreven. Maar eigenlijk kon het Fabricom totaal niets schelen dat een paar jongeren daar in de bomen hingen. Ze hebben nooit iets ondernomen. Fabricom heeft de uiteindelijke ontruiming maar geëist op vraag van het stadsbestuur. Ook de dwangsom was een voorstel van Burgemeester Moenaert.

Een bijkomend aspect is dat de groep Fabricom-Watco samen met Electrabel één van de hoofdsponsors was van 'Brugge 2002'. Daarom bestaan er goede banden tussen het stadsbestuur en Fabricom⁶⁶.

Door deze opsomming van betrokken niveaus wordt duidelijk dat het bestuur een complex systeem van verschillende lagen betreft en dat er geen duidelijke hiërarchie bestaat in het beleid. Het stadsbestuur was tegen de beslissingen van de Vlaamse overheid en kan deze zelfs tegenhouden. Het zogezegde meest onderschikte niveau kan vasthouden aan hun plannen, tegen de wil in van een breed duurzaamheids-netwerk die deze plannen wil verwerpen. Maar dit is vooral te danken aan de positie die de stad krijgt van Fabricom. De vervlechting tussen overheid en markt is in dit dossier duidelijk te merken.

In dit dossier heeft het meest ondergeschikte niveau, namelijk het gemeentebestuur, het uiteindelijke beslissingsrecht. Dit toont dus duidelijk aan dat de vroegere hiërarchie tussen de verschillende niveau's geen geldingskracht meer heeft. Ook omwille van de vervlechting tussen overheid en markt (Fabricom) krijgt de burgemeester hier de eindbeslissing.

Het dossier in Brugge past perfect binnen de filosofie van de ecologische globaliseringsbeweging "think global, act local". Actievoerders kunnen zich op al deze verdragen, richtlijnen, wetgeving en rapporten baseren om aan te tonen hoe belangrijk het is deze gebieden te beschermen. Ze kregen dan ook steun van de verschillende administraties en politici, waardoor een onverwachte en vrij diverse coalitie pro Groene Gordel ontstond.

4.3 Draagvlak⁶⁷

De term "draagvlak" wordt steeds vaker gebruikt. De strijd voor het behoud van Lappersfort en Chartreuse wordt *gedragen* door enorm veel mensen.

Volgens Van Dale betekent draagvlak: "groep die iets ondersteunt of nastreeft, ondersteuning, goedkeuring door de gemeenschap: gemeenschappelijk draagvlak". In deze definitie wordt duidelijk dat het gaat over "goedkeuring" en "iets nastreven". Dit wordt binnen NARA 2001 (Natuurrapport Vlaanderen 2001) vertaald als het onderscheid in een actieve en passieve component.

Passieve component: Dit betekent dat men aanvaardt dat het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur behouden worden. Dit gaat over een houding. Maar een houding wordt niet altijd vertaald in een handeling om dit te bereiken.

Actieve component: Dit betekent dat men bereid is mee te werken aan de bescherming en zelfs tot eigen initiatief komt. Hier wordt de houding vertaald in gedrag. Van aanvaarding gaat men over tot handelen en komt men tot actie.

⁶⁶ Vrij naar: GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

⁶⁷ Vrij naar: BOGAERT, D., *Natuurrapport 2001. Hoofdstuk VI; Relatie mens en natuur*. Brussel, Instituut voor Natuurbeheer, 2002, blz. 318.

Er is een groot verschil tussen beide componenten. Het is niet omdat je iets weet dat je er ook naar handelt. Dit conflict tussen denken en doen, tussen woord en daad, is zeer opvallend bij milieuthema's. Dit is ook gebleken in deze zaak.

Enorm veel mensen behoren tot de passieve component: het symbolisch draagvlak van organisaties, maar ook de omwonenden. Vele buurtbewoners hangen affiches uit. Maar de meeste onder hen aanvaarden de standpunten van de actievoerders, zonder daarom zelf in actie te willen treden.

Verder geef ik ook de condities voor draagvlak :

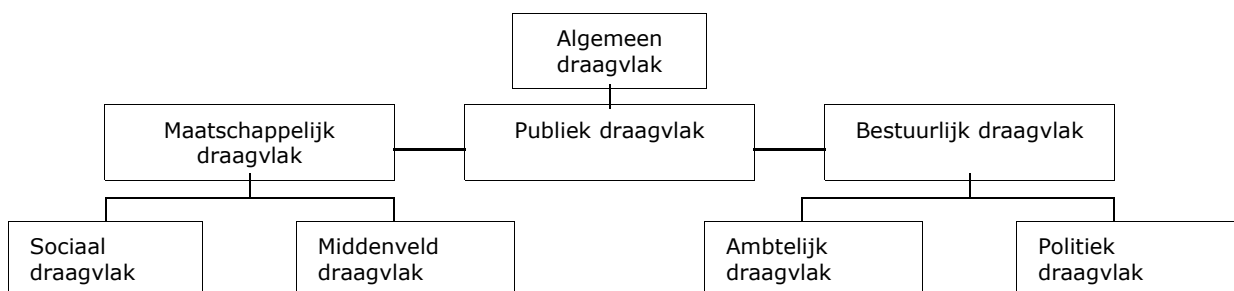
- weet hebben van de zaak (kennis):
- het zich kunnen voorstellen van de zaak (voorstellings- en inlevingsvermogen)
- het kunnen (her)kennen van de zaak (kennis, ervaring)
- het op enigerlei wijze betrokken zijn bij de zaak (heeft betekenis, functie, waarde)
- het idee hebben de zaak te kunnen beïnvloeden (kennis, ervaring)
- het ter beschikking hebben van middelen daartoe (structuren)

Veel mensen vinden het wel sympathiek wat de bezetters doen, een romantische gedachte waar iedereen wel kan inkomen. Maar eigenlijk weten ze niet echt hoe de zaak in elkaar zit, vooral omdat het nogal complex is. Wat aanwijst dat het eigenlijke draagvlak eigenlijk beperkter is dan het lijkt.

4.4 Multi-actorperspectief

Eén van de nieuwe kenmerken van onze veranderende maatschappij is de veelheid aan actoren die deelnemen in het beleid. De acties van de bezetters en het GGF hebben relatief veel impact gehad op het beleid omdat ze over een groot draagvlak beschikten. Dit draagvlak kan via het multi-actorperspectief opgesplitst worden in de verschillende mogelijke actoren.

Via het volgende schema ga ik verder in op het draagvlak voor het bos- en natuurbehoud bij het Lappersfortbos en Chartreuse open ruimte gebied:

Maatschappelijk draagvlak

Het maatschappelijk draagvlak bestaat enerzijds uit het sociaal draagvlak, de houding en het gedrag van niet-georganiseerde burgers en het middenvelddraagvlak (klassieke sociale bewegingen, nieuwe sociale bewegingen en actiegroepen)⁶⁸.

Binnen het sociale draagvlak zijn er de mensen die zich individueel hebben aangesloten bij het GGF, en die de bezetters steunen door ze bijvoorbeeld van levensmiddelen te voorzien. Dit betreft dan ook de actieve component. Veel mensen hebben ook sympathie voor de actie, maar vertalen hun sympathie niet in concrete actie (passieve component).

⁶⁸ Vrij naar: BOGAERT, D., *Natuurrapport 2001. Hoofdstuk VI; Relatie mens en natuur*. Brussel, Instituut voor Natuurbeheer, 2002, blz. 318-319.

Het middenvelddraagvlak is duidelijk. 103 organisaties hebben zich aangesloten bij het GGF. Deze organisaties gaan van milieuorganisaties, maatschappelijke organisaties zoals Oxfamwereldwinkels en klassieke tot liberale verenigingen. Een groot deel van deze organisaties bieden enkel een symbolische steun en zijn niet actief bezig met de problematiek. De echte actieve organisaties zijn eerder de milieugerichte organisaties. Binnen dit middenvelddraagvlak is er ook een nieuw soort vereniging ontstaan naar het model van stRaten-generaal. Niet-georganiseerde sympathisanten in Brugge vormen samen een nieuwe groep die de het GGF dragen en de motor zijn geworden. Het middenvelddraagvlak is gedeeltelijk geïnstitutionaliseerd in adviesraden en – commissies. Zo steunt de Mina-raad⁶⁹ (Milieu en Natuur Raad waar de belangrijkste milieuorganisaties een stem krijgen) de acties inhoudelijk met zijn pro-advies.

Bestuurlijk draagvlak

Het bestuurlijk draagvlak is onderverdeeld in het ambtelijk en politieke draagvlak. Het ambtelijke draagvlak bestaat uit de betrokken administraties van de verschillende bestuurlijke niveaus⁷⁰. In dit dossier gaat het zowel om federale, Vlaamse, provinciale als gemeentelijke ambtenaren betrokken bij het natuurbeleid en de ruimtelijke ordening. De afdeling Natuur van Aminal (Administratie Milieu, Natuur en Landschap) heeft verklaard dat het Lappersfortbos en het Chartreusegebied een grote ecologische waarde hebben en integraal moeten behouden worden. De groene gordel rond Brugge mag niet doorbroken worden. Ook het Lappersfortbos is uniek door de aanwezigheid van zeven verschillende biotopen.

Het politieke draagvlak betreft een draagvlak bij Europese, federale, Vlaamse, provinciale en gemeentelijke politici⁷¹. Hierbij is duidelijk dat er een draagvlak is. Individuele politici hebben zich aangesloten bij het GGF-beschermcomité. Ook verschillende politieke partijen steunen de acties, maar ze kunnen zich echter niet als partij aansluiten bij het Groene Gordel Front. Alleen moet er hier een onderscheid gemaakt worden tussen het Lappersfortbos en het Chartreusegebied. Voor de bescherming van het Chartreusegebied is het politieke draagvlak kleiner. Er zijn ook duidelijke onenigheden binnen de politieke partijen. Zo zijn de gemeentelijke socialistische politici van Brugge het niet eens met de standpunten van hun Vlaamse kameraden. Brugse Sp.a-gemeenteraadsleden en schepenen zijn het niet eens met Stevaert...Vivant-leden zitten in het beschermcomité en zijn dus tegen RO-plannen van hun kartel-partner VLD.

Publiek draagvlak

Het publieke draagvlak is het resultaat van het publieke debat tussen de betrokken actoren. Dit heeft plaats op het kruispunt van het maatschappelijke debat. Het is het aggregaat van wat in de media verschijnt⁷². Als je de artikels naleest in verband met deze problematiek wordt duidelijk dat de media een grote sympathie hebben voor de bezetters. De media spelen in het voordeel van de bezetters en laten hen vaak aan het woord. De tegenpartijen, burgemeester Moenaert en Fabricom, komen er eerder negatief en onsympathiek over. Ook werden de actievoerders gesteund door Indy media Belgium en de website Regiobrugge om hun verhaal te doen en steun te zoeken voor acties.

Deze indeling is geen strikte indeling. Er bestaat een interactie tussen de verschillende draagvlakken. Dit betekent dat draagvlak een dynamisch gegeven is. Deze interacties kunnen vorm krijgen in (tijdelijke) coalities of netwerken of (tijdelijke) opposities tussen de verschillende actoren. Dit kan zowel horizontaal (bijvoorbeeld tussen twee politieke partijen), verticaal (tussen Minister Van Mechelen en het stadsbestuur van Brugge) en diagonaal (tussen de sociale bewegingen en de Vlaamse minister).

⁶⁹ Vrij naar: VANNESTE,L., standpunt minaraad over Lappersfort + Interview met Andries Neiryck, <http://belgium.indymedia.org/news/2002/08/29122.php> , 4 april 2004.

⁷⁰ Vrij naar: BOGAERT, D., *Natuurrapport 2001. Hoofdstuk VI; Relatie mens en natuur*. Brussel, Instituut voor Natuurbeheer, 2002, blz. 319.

⁷¹ Ibidem, blz. 319.

⁷² Ibidem, blz. 319.

Door deze interactie is er bijvoorbeeld een verschuiving in het draagvlak gekomen. De SP.a en Groen!-gemeenteraadsleden zijn bijgedraaid in het voordeel van de bezetters rond het bos en houden - onder druk van de milieubewegingen - niet langer vast aan de Bpa-plannen voor de busstelselplaats .

Ook is er een onderscheid tussen een algemeen en specifiek draagvlak⁷³. Het algemeen draagvlak gaat hier over het beschermen van de groene gordel rond Brugge. Het specifieke draagvlak bestaat uit het Chartreusegebied en het Lappersfortbos. Duidelijk is dat velen de groene gordel wel willen beschermen, maar dat de ontwikkeling van Brugge daar niet mag onder lijden. Er moet wel nog eens duidelijk vermeld worden dat de plannen voor het Lappersfortbos en het Chartreusegebied officieel en in het openbaar totaal niet gelinkt worden door het gemeentebestuur, wel door de bezetters en het GGF.

Hieruit blijkt dat beide organisaties over een groot draagvlak beschikken. Het betreft een coalitie die zeer uiteenlopend is. Dit is zeer belangrijk voor de uitkomst van hun doelstellingen en om druk uit te oefenen op het beleid. De "tegenpartij" betreft echter ook een coalitie voor het economisch ontwikkelen van het Lappersfortbos, namelijk CD&V, VLD. Voor het Chartreusegebied: stadsbestuur Brugge (SP.a en CD&V) en minister Van Mechelen (VLD). Ook het ACW blijft beide overheidsplannen steunen. Qua aantal is de "tegenpartij" duidelijk kleiner, maar blijkbaar geldt de "kracht van het getal" niet in dit dossier.

⁷³ Vrij naar: BOGAERT, D., *Natuurrapport 2001. Hoofdstuk VI; Relatie mens en natuur*. Brussel, Instituut voor Natuurbeheer, 2002, blz. 319.

5 SWOT-analyse

In dit laatste hoofdstuk worden alle gegevens van voorgaande hoofdstukken samengebracht binnen de SWOT-analyse.

"SWOT staat voor Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats. De SWOT-analyse is een hulpmiddel voor het in kaart brengen van de omgevingsvariabelen en van de interne zwakke en sterke punten. De analyse kan bovendien een bijdrage leveren aan de discussie over de organisatiedoelstellingen.

- *Strengths* of sterktes brengen de interne sterke punten van de organisatie in beeld, die haar in staat stellen voordelig om te gaan met veranderingen in de omgeving.
- *Weaknesses* of zwaktes halen de zwakke en te verbeteren punten van de organisatie naar voor.
- *Opportunities* of kansen identificeren de interessante factoren waarmee de organisatie te maken heeft en die mogelijkheden in zich dragen om tot een betere performantie te komen.
- *Threats* of bedreigingen benoemen de externe factoren die de organisatie verzwakken of die bedreigend zijn voor haar voortbestaan."⁷⁴

Het is belangrijk vanuit de actuele situatie te vertrekken. In voorgaande hoofdstukken zijn het ontstaan, de bestaansredenen en de werkwijze al uitvoering besproken. Het is eveneens belangrijk om na te gaan in hoe verre de doelstellingen bereikt zijn.

Het Lappersfront en het Groene Gordel Front zijn erin geslaagd om het dossier aan de grote klok te hangen. In Vlaanderen kent iedereen het Lappersfortbos, en in mindere mate het Chartreusegebied.

Voor het Lappersfortbos is de bestemmingswijziging tot nu toe nog steeds niet gebeurd, ook de aankoop van het bos blijft onbeslist. Maar ondanks de uitblijvende aankoop evenals de uitblijvende bestemmingswijziging, zal het bos nog een tijd onaangeraakt blijven. De bezetting heeft zoveel heisa teweeg gebracht dat niemand er nog aan denkt om deze grond te kopen en er industrie of KMO te realiseren. In de volgende jaren zal er zeker niets mee gebeuren. Het stadsbestuur gaat er dan ook van uit dat de aankoop totaal overbodig is. Het bos is beschermd omwille van de angst tot nieuwe acties. Dit volstaat echter niet voor de ex-bezitters en het GGF en ze blijven in paraatheid staan om nieuwe acties te voeren.

Voor het Chartreusegebied is er een klein effect geweest. Wel zijn verschillende administraties, zoals afdeling Natuur van de Vlaamse gemeenschap overtuigd van de biologische waardevolheid en ook de Mina-raad schaart zich achter de integrale bescherming. Maar de plannen van de headquarterszone zijn ambtelijk bijna definitief. Minister Van Mechelen heeft beloofd een bestemmingswijziging en een vastlegging van de plannen te realiseren. Deze belofte werd niet waargemaakt, daar Groen! minister Jef Tavernier een Chartreuse-RUP tegenhield. De Chartreuse-strijd is dus eigenlijk nog niet echt verloren.

Het GGF blijft echter doorgaan voor het behoud van het Chartreusegebied. De definitieve goedkeuring blijft uit, maar het woord van minister Van Mechelen is gegeven en wordt mogelijks gerealiseerd in een volgende Vlaamse regering. Het Groene Gordel Front ontwikkelt verder zijn duurzame Hanze-alternatieven. De strijd en de uitkomst blijven onbeslist.

⁷⁴ VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 19.

5.1 De analyse van de omgevingsfactoren

Vanuit de analyse van de omgevingsfactoren kan men de kansen en bedreigingen hieruit filteren. De omgevingsfactoren kunnen onderverdeeld worden in ⁷⁵:

- *relevante betrokken actoren*, weergegeven zijn in 4.2 en 4.4, respectievelijk multi-level en multi-actorperspectief. De verschillende actoren werden in relatie tot elkaar weergegeven.
- *Maatschappelijke tendensen*, weergegeven in 4.1, maatschappij in ontwikkeling.

Kort maak ik een samenvatting van de omgevingsfactoren, ingedeeld volgens de STEP-analyse⁷⁶.

Sociaal-culturele omgeving: Er zijn heel wat sociaal-culturele organisaties die aangesloten zijn bij het GGF. Het behoud van het milieu wordt dan ook gekoppeld aan de levenskwaliteit van mensen en het recht van mensen op een gezond leefmilieu. De kansen binnen deze omgeving zijn met beide handen aangegrepen.

Technologische omgeving: Deze omgeving bevat zowel bedreigingen als kansen, maar ze bevinden zich op een ander niveau. Door de toenemende optimalisering van de communicatie zijn de actievoerders en het GGF erin geslaagd een groot publiek te bereiken, ook de snelheid van het verspreiden van informatie zorgden voor veel participanten tijdens de acties. De bezetters zijn er dan ook in geslaagd gelijkgestemden over heel de wereld te bereiken. Het gebruik van de technische omgeving betekent een kans, maar de ontwikkeling van nieuwe technologieën was de bedreiging voor het Chartreusegebied. De technologische omgeving speelt binnen de milieuthema's altijd een dubbele rol. Enerzijds betekent technologie nieuwe innovaties die inspelen op eco-efficiëntie, anderzijds betekent technologie een grotere druk op de natuur.

Economische omgeving: De economische omgeving is de grootste bedreiging. Alhoewel ecologie zeer populair is, blijft het belang van economie overheersen. Zolang het onderscheid tussen *hardlaw* (economie) en *softlaw* (ecologie) behouden wordt, blijft de bedreiging bestaan. Daarbij komt nog dat in slechte economische tijden er vaak gesnoeid wordt in sectoren als milieu.

Politieke en juridische omgeving: De bedreiging binnen deze omgeving ligt vooral in het verschil tussen *softlaw* (milieuthema's) en *hardlaw* (economische thema's). Het draagvlak binnen de Vlaamse overheid is een grote kans, maar dit houdt ook een bedreiging in. Door de uitkomst van de verkiezingen kan dit draagvlak totaal omslaan. Tijdens de verkiezingsstrijd zal het draagvlak aangroeien, omdat ecologie een populair item is bij de burger. Eens de verkiezingen voorbij zijn, zal hier misschien veel minder aandacht aan worden gegeven. Er bevinden zich ook kansen in het Vlaams Ecologisch Netwerk en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, maar in de voorlopige afbakening van beide plannen zijn beide gebieden niet opgenomen. Het kan één van de strijdpunten worden van de actievoerders.

Een andere bedreiging is de beleidscyclus. Het kan heel lang duren eer een verandering in het beleid komt. Bepaalde zaken kunnen in ontwikkeling zijn en de volgende legislatuur kan dit afgeblazen worden.

⁷⁵ VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 34.

⁷⁶ VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 35-36.

5.2 De analyse van de interne sterktes en zwaktes⁷⁷

Dit betreft de interne capaciteiten. Het is enorm belangrijk om hun sterktes uit te spelen en hiermee de kansen aan te reiken en de bedreigingen af te wenden. In hoofdstuk 3 ging ik uitvoerig in op de interne situatie van beide bewegingen en hun samenwerking. Nu zal ik een verkorte opsomming weergeven.

Materiële middelen

Lappersfront

- geen werkmiddelen dan hun eigen persoonlijke middelen.
- basis van het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd: computer en documentatiecentrum beschikte over eigen gsm
- De infrastructuur: boomhutten.
- Voedingsmiddelen: buurtbewoners en lokale winkeliers, "skippen"

Groene Gordel Front

- Vanuit de huizen van de voorzitter en de secretaris.
- De infrastructuur bestaat dan ook uit eigen middelen, computers, gsm's.
- De financiële middelen via eigen middelen en sponsoring milieuorganisaties

Immateriële middelen

Menselijke vaardigheden

Lappersfront: spontane taakverdeling op basis van capaciteiten.

Groene Gordel Front: specialisten inzake technische, planologische en biologische aangelegenheden.

Reputatie

Lappersfront: sympathieke, maar radicale jongeren waarmee geen discussie mogelijk.

Groene Gordel Front: bende vriendelijke groene jongens waar mee gediscussieerd kan worden.

Netwerk

Lappersfront: netwerk van anarchistische jongeren opgebouwd, in België en in de wereld.

Groene Gordel Front: een netwerk rond duurzame ontwikkeling: 103 kleine en grote organisaties en individuele mensen uit beschermcomité van het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur.

Kennis

Lappersfront: actie voeren en bezetten.

Groene Gordel Front: kennis via specialisten en aangesloten organisaties.

Ervaring

Lappersfront: acties gevoerd tegen wapenhandel, transport van kernwapens, het boomhutten bouwen en boombeklimming via voorafgaande workshops.

Groene Gordel Front: fulltime protestvoerder Peter Mahieu en ex-secretaris van Agalev-Brugge Luc Vanneste. Ontluikende Hanzestadnetwerk en GGF-voorzitter Jozef De Coster als economisch geschoold journalist.

Voorschriften

Lappersfront: spontaniteit, inspraak, geweldloos,...

Groene Gordel Front: proberen tot een constructieve dialoog te komen, niet partijpolitiek gelinkt zijn.

Procedures:

Lappersfront: kampvuurvergaderingen elke week en beslissingsproces.

Groene Gordel Front:trekkersploegen en technische werkgroepvergaderingen.

⁷⁷ VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 38.

Het imago

Lappersfront: radicaal, anarchistisch, opvallende kledij, kapsels en sieraden.
Groene Gordel Front: nette groene jongens die elk grassprietje willen redden.

Cultuur:

Lappersfront: anarchistisch, inspraak, vrij zijn,...
Groene Gordel Front: Vergader- en overlegcultuur.

Door de samenwerking worden alle materiële als immateriële middelen samengebracht tot een enorm sterk geheel. Waar de ene organisatie in te kort schiet, vult de ander aan. Vooral doordat het Lappersfront het Groene Gordel Front als beschermende cirkel kreeg, is dit uitgegroeid tot een unicum in Vlaanderen.

5.3 De confrontatiematrix

Alle gegevens kunnen geordend worden in een confrontatiematrix⁷⁸ met vier kwadranten, gebaseerd op twee assen, namelijk intern-extern en positief-negatief, zoals geïllustreerd in volgende tabel. Het is dan ook belangrijk de verschillende kwadranten met elkaar te combineren om tot een betere strategie te komen. Deze combinatie leidt tot verschillende mogelijkheden⁷⁹, die ingedeeld worden in verschillende categorieën:

- *Maxi-maxi mogelijkheden (1)*: Dit is het meest voor de hand liggend, namelijk de kansen en de sterktes combineren. Hier gaat men offensief, pro-actief te werk.
- *Maxi-mini alternatieven (2)*: Hierin worden de bedreigingen afgewend door het inzetten van de sterktes. Dit is een defensieve strategie.
- *Mini-maxi mogelijkheden(3)*: De zwaktes worden in de hand gewerkt door in te spelen op de kansen. Dit past binnen een veranderingsmanagement.
- *Mini-mini strategieën(4)*: Dit zijn eerder overlevingsstrategieën, crisismanagement waar men probeert de zwaktes te minimaliseren om niet aan de bedreigingen ten onder te gaan.

Factoren	Intern	Extern
Positief	Sterktes <ul style="list-style-type: none">- Efficiënte taakverdeling tussen GGF en LF, respectievelijk actie voeren en dossierondersteuning, netwerking, media,...- groot netwerk van organisaties- het lobbywerk- Indymedia en Regiobrugge die voor de verslaggeving zorgen- Ondersteuning van specialisten- Strijdvaardigheid en inzet van beide bewegingen	Kansen <ul style="list-style-type: none">- VEN en RSV- Steun enkele Vlaamse ministers- Internationale verdragen- Toenemend belang van ecologie en levenskwaliteit
Negatief	Zwaktes	Bedreigingen

⁷⁸ VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz.44.

⁷⁹ VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, blz. 45.

<ul style="list-style-type: none"> - werken volledig op vrijwilligers - weinig financiële middelen - verzwakking van de relatie tussen beide bewegingen door afwijkende standpunten - Hanze-voorstellen GGF rond ontwikkeling industrie stroken niet met filosofie infrastructuur Brugge 	<ul style="list-style-type: none"> - falende economie - komende verkiezingen waar ecologie het onderspit kan delven van economie - perceptie imago bezetters - hardlaw van de economie in tegenstelling tot de softlaw van ecologie
--	---

Nu komt het er op een relevante combinatie uit te werken om kansen aan te reiken, bedreigingen te omzeilen, de sterktes te versterken en de zwaktes te verhelpen.

(1) De steun van enkele ministers moet zeker een belangrijk werkingspunt blijven. Het is dan ook belangrijk dat er constructieve relaties worden opgebouwd met de Vlaamse ministers en politici die ecologie belangrijk vinden in een beleid. Het lobbywerk dat het GGF nu doet, moeten ze blijven verder zetten.

De gespecialiseerde kennis moet verder uitgebreid worden op internationale politiek en bestuur om deze verdragen en regelgeving aan te wenden om hun standpunten te versterken. Ook kan het GGF hun gespecialiseerde kennis inbrengen in de opmaak van zowel VEN als RSV, of toch proberen hierop invloed uit te oefenen.

(2) Aan de falende economie kunnen de actievoerders weinig doen. Wel heeft het GGF voorstellen om aan de verzuchting van nieuwe industrie in Brugge tegemoet te komen. Maar deze voorstellen stroken echter niet met de filosofie over de infrastructuur van Brugge.

Bij de komende verkiezingen kan er een constructieve dialoog met alle politieke partijen op gang komen, die ecologie minder of niet op hun politieke agenda hebben staan. Bij een ministerwissel met een andere partij dan Groen! kan dit netwerk een deuk krijgen door een verminderde steun op Vlaams niveau.

Op de perceptie van het imago van de bezetters kan ingespeeld worden door via media te tonen waar het anarchisme voor staat. De manier van kleden, haardracht en sieraden zijn één van de statements die ze willen maken. Omdat deze klederdracht kan leiden tot aversie, zou er een verandering van klederdracht kunnen zijn en te extravagante kledij zou gebannen kunnen worden in betogingen. Zo kunnen de media de meest extreem geklede mensen er niet uitpikken bij de verslaggeving van een betoging.

(3) Het politieke en bestuurlijke draagvlak voor de acties moeten de bewegingen uitspelen om eventueel financiële steun te krijgen van de overheid. Dan kunnen ze verder investeren in hun infrastructuur als werkingsmiddelen. Het is ook belangrijk dat de voorstellen van het GGF meer aansluiten vinden bij de visie van de stad Brugge omtrent de infrastructuurvereisten.

(4) Omdat er een falende economie heerst, is er minder ruimte voor subsidies aan milieuverenigingen. Daarom is het wel belangrijk om verder te werken op vrijwilligers en het budget van de werkingsmiddelen laag te houden.

Het is ook belangrijk dat de samenwerking hard blijft tussen beide bewegingen. Dit kan in het voordeel spelen ten opzichte van de perceptie. Dit toont aan dat er een bonte coalitie bestaat voor de GGF-dossiers "van de vuile rasta's tot de maatpakken in Brussel."⁸⁰ Op die manier wordt een evenwicht gehouden in de beeldvorming.

Deze confrontatiematrix geeft niet automatisch een juiste keuze aan. Het is niet omdat er een mogelijkheid gevonden is, dat dit ook de juiste is.

⁸⁰ BOGAERT, D., *Draagvlakontwikkeling*. gastles, Gent, Arteveldehogeschool, Opleiding Sociaal Werk, 17 oktober 2003.

Zo is bijvoorbeeld het veranderen van klederdracht uit den boze voor de bezetters, aangezien ze hierdoor een statement willen maken en dit een intrinsiek deel uitmaakt van hun filosofie.

Volgens mij komt het er vooral op aan het netwerk stevig te behouden en door te gaan op hun elan. Het Lappersfront moet blijven actie voeren en het GGF moet blijven lobbyen en pleiten voor natuurbehoud en concrete duurzame projecten uitwerken in het Hanzestadproces.

6 Besluiten

De centrale vraag binnen deze scriptie betreft: "Wat is de effectiviteit en sterkte van de samenwerking tussen het Lappersfront en het Groene Gordel Front in de strijd voor het integraal behoud van het Lappersfortbos en het Chartreusegebied?".

Via de duidelijke opsplitsing in taken, konden beide partijen zich elk bezig houden met hun hoofdopdracht, namelijk het Lappersfront met actie voeren en de bosbezetting in stand houden en het Groene Gordel Front met de technische en inhoudelijke aangelegenheden.

Deze werkwijze is zeer effectief, omdat er een enorm draagvlak is ontwikkeld, zowel vanuit de verschillende bestuurlijke lagen als vanuit de civiele samenleving. Door hun toedoen is het Lappersfortbos een symbooldossier geworden dat niet gauw zal vergeten worden.

Dit dossier past ook perfect binnen de filosofie van de duurzame ontwikkeling op internationaal vlak, namelijk "Think Global, act lokal".

De techniek van bosbezetting is reeds herhaald in andere dossiers, maar heeft nergens zo'n lang leven kunnen leiden als de bezetting in het Lappersfortbos. Omdat de gevolgen van dergelijke actie duidelijk zijn geworden, zal men nooit meer zo lang wachten voor men zal ingrijpen.

De uiteindelijke doelstellingen, een echte bescherming voor de gebieden namelijk een bestemmingswijziging, zijn tot nu toe nog steeds niet bereikt. Dit netwerk van organisaties gaat dan ook nog geen stille dood tegemoet, omdat er nog altijd geen definitieve beslissingen zijn gevallen in de twee dossiers. Alleen vrees ik ervoor dat deze verdere strijd hopeloos is door de hardvochtigheid van het stadsbestuur van Brugge.

De relatie tussen het Lappersfront en het Groene Gordel Front is ondertussen veranderd in een LAT-relatie, zoals ze dit zelf noemen. Beiden concentreren zich op een iets ander niveau. Het Lappersfront neemt terug de gedaante aan van het Anarchistisch Collectief Uitgezonderd, maar staat nog steeds paraat om in actie te vliegen voor het Lappersfortbos en het Chartreusegebied. Het Groene Gordel Front concentreert zich verder in het Hanzestadsproces en in de bewustmaking rond duurzame ontwikkeling bij media, achterban, politici en lokale actoren.

De samenwerking tussen beide bewegingen is niet meer zo sterk als voorheen, maar het kan model staan voor verdere acties in de toekomst. Omdat de doelstellingen van het Groene Gordel Front breder zijn dan enkel het gevecht voor het Lappersfortbos en het Chartreusegebied, draagt dit netwerk de mogelijkheden in zich om andere actiegroepen te ondersteunen in hun strijd voor het verlies van een stukje schaarse natuur/open ruimte.

Ook andere organisaties kunnen binnen hun structuur dergelijk onderscheid maken tussen enerzijds actie voeren en anderzijds dossierkennis & netwerkvorming. Ik heb zelf ervaren hoeveel tijd, maar ook hoeveel creativiteit een actie organiseren vraagt. Daarom pleit ik ervoor een duidelijke opsplitsing te maken tussen enerzijds actie voeren en anderzijds dossiervorming & netwerkvorming. Dan kunnen beide onderdelen zich concentreren op hun hoofdtaken, zodat men tot een efficiëntere werking komt.

Netwerkvorming is dé manier van werken voor de 21ste eeuw. Vooral in een maatschappij die gestoeld is op een meergelaagd bestuur, die vele actoren bevat en vervlochten is met zowel markt als civiele samenleving. Maar zolang economie (hardlaw) primeert boven ecologie (softlaw), is deze strijd vaak al op voorhand verloren.

7 Literatuurlijst

7.1 Schriftelijke bronnen

7.1.1 Primaire bronnen

K.B. van 2 april 2002 houdende de toelating aan de Vlaamse Vervoermaatschappij om ten bate van zichzelf, onder voorbehoud van de gebeurlijke rechten van derden, de op het grondgebied van de gemeente Brugge-Sint-Michiels en op het bijgaande plan nr. 411 (315)-1 onroerende goederen aan te kopen ten titel van openbaar nut in naam van het Vlaamse Gewest. *Belgisch Staatsblad*, 3 april 2002.

7.1.2 Secundaire bronnen

Boeken

VERMEYLEN, S., *Werken met de SWOT-analyse*. Brussel, Politea, 2004, 44 blz.

Artikels

Minster Van Mechelen effent weg voor headquarterszone, *De Standaard*, 10 mei 2003.

De Standaard, 7 juli 2003.

1.2.3 Rapporten ,cursussen ,eindverhandelingen

ANSEEUW, K., *Het Lappersfort, het bos door de bomen gezien*. Niet-gepubliceerd eindwerk, Torhout, Scholengroep Sint-Rembert Sint-Jozefinstituut, college, 2002-2003, 18 blz.

BOGAERT, D., *Natuurrapport 2001. Hoofdstuk VI: relatie mens en natuur*. Brussel, Instituut voor natuurbehoud, 2003, 431 blz.

BOGAERT, D., *Natuurbeleid in Vlaanderen. Natuurontwikkeling en draagvlak als vernieuwing?* Brussel, Instituut voor Natuurbehoud, blz. 337.

Milieubeleidsplan 2004-2008 van de provincie West-Vlaanderen, voorlopige uitgave, in afwachting van de definitieve druk, zoals vastgesteld door de provincieraad op 29 januari 2004, blz. 8.

Motivatie voor localisatie hoofdkwartierenzone in stationsbuurt. Rapport, Technische werkgroep Groene Gordel Front, 9 oktober 2002, 6 blz.

NATUURPUNT VZW, e.a., *Bescherming van het domein*. Brief aan Ministeriële Kabinetten van de Vlaamse Gemeenschap te Brussel, 10 april 2002, 26 blz.

Streekplatform van het arrondissement Brugge vzw, "streekvisie", Brugge, april 2000.

VAN BOUCHAUTE, B., *Globalisering: een uitdaging voor sociale bewegingen. Hoofdstuk 5:*

Het (wan)bestuur van de wereld. Niet-gepubliceerde cursus, Gent, Arteveldehogeschool, Opleiding Sociaal Werk, 2003, 11 blz.

VANNESTE, L. en DE COSTER, J., *Het Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland*. interne nota, Groene Gordel Front, 20 maart 2004, 20 blz.

7.2 Mondelinge bronnen

7.2.1 Gesprekken, interview, telefoongesprek

GEVAERT, H., *Mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 28 april 2004.

KUIJCKEN, E., *Mondelinge mededeling*, via telefoongesprek, d.d. 26 mei 2004.
MAHIEU, P. en Joke, *mondelinge mededeling*, via interview, d.d. 12 april 2004.

VANNESTE, L., *Mondelinge mededeling*, via telefoongesprek, d.d. 21 mei 2004.

7.2.2 Studiedag

Aktie trainingsweekend Uitgezonderd. Niet-gepubliceerde lesmap, Anarchistisch Collectief Uitgezonderd, 18-19-20 april 2003, 28 blz.

VANNESTE, L., *Voorstelling Groene Gordel Front als paard van Troje*. Studiedag, Roeselare, vzw West-Vlaamse Milieufederatie, 8 mei 2004.

7.3 Electronische bronnen

7.3.1 E-mails

VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Lappersfort-chronologie*. e-mail aan VERKEST, E., (emely.verkest@vbv.be), 25 april 2004.

VANNESTE, L., (groenegordelfront@tijd.com), *Groene Gordel en 'burgerlijke ongehoorzaamheid'? Enkele vragen voor thesis!* e-mail aan SCHOUTTETEN, M., (marlies_schoutteten@yahoo.com), 17 april 2004.

7.3.2 Internet

Absolute Facts, Amelisweerd,
<http://www.absofacts.com/geschiedenis/data/amelisweerd.shtm>

BALBAERT, J., Enkele beschouwing over de strijd rond het Lappersfortbos,
<http://users.pandora.be/jc/Groen/Brugge/Ac021024.htm>

INDY MEDIA, Het kamp, 9 dames steengroeve protestkamp, wordt met ontruiming bedreigd. <http://www.indymedia.org/en/2004/02/110389.shtml> .

Le bois, c'est mon ami. Alternatief ontruimingsplan: gefaseerde en vrijwillige opkuis Lappersfortbos. Persbericht Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland, 13 september 2002.

<http://users.pandora.be/jc/Groen/Brugge/Ac021024.htm>

www.ggf.be/GGF/

www.gisvlaanderen.be/geovlaanderen/

www.indymedia.be

www.regiobrugge.be

www.unep.ch/roe/ , 4 mei 2004

www.ven-ivon.be/ , 4 mei 2004.

Bijlage 1

Uit: NATUURPUNT VZW, e.a., *Bescherming van het domein*. Brief aan Ministeriële Kabinetten van de Vlaamse Gemeenschap te Brussel, 10 april 2002, 26 blz.

3. Het Lappersfort.

Het domein

Het Lappersfort is een bosrijk domein van 30 ha dat door de geringe afstand van ongeveer 1 km langs de Vaartdijkstraat ten zuiden van de Brugse binnenstad een bijzonder waardevolle plaats inneemt als natuurlijk eiland van rust en potentiële natuurexploratie vooral voor de Brugse bevolking.

Het is het broedgebied voor tal van zeldzame vogelsoorten zoals buizerd, boomvalk, sperwer, bosuil, ransuil, steenuil, groene specht, nachtegaal, ijsvogel. Het is tevens een rustgebied voor tal van trekvogels die de groene linten (spoorwegberm, kanaal) in het landschap volgen. Ook zoogdieren zoals vos en eekhoorn tref je hier aan op nauwelijks 2 km van het centrum van de stad. Ook is er een grote variatie aan bomen, struiken en kruidachtige planten.

Het Lappersfort (echte naam Natuur- en Parkgebied Ten Briele) is een deel van de groene structuur rond Brugge. De naam komt van een plaats (zie etymologie) die iets dichterbij Brugge ligt. De oorspronkelijke naam was parkbos Ten Briele. De naam "Lappersfort" komt van de Actiegroep Zuidelijke Ontsluiting (AZO) en het Lappersfront die die naam voor hun acties gebruikten. Op de biologische waarderingskaart kunnen we verschillende botanische notaties zien die ongeveer overeenkomen met 7 hieronder beschreven ruimtelijke zones.

1. KpK en Vn: het kasteelpark in combinatie met een nitrofiel alluviaal elzenbos.

De eerste zone is gelegen langs Ten Briele, recht tegenover het bedrijf Bombardier Eurorail BN. Dit deel wordt bedreigd door een BPA-wijziging (BPA La Brugeoise, fase Ten Briele) tot industriezone. De oppervlakte van dit perceel is 6 ha. Het is een bos met overwegend populieren maar ook met hoge wilg; in een ander gedeelte staan overwegend esdoorns, wilde kastanjabomen en eiken. De grond ligt er bezaaid met puin van de afgebroken munitiefabriek F.N. De populieren werden er aangeplant op weiden van de historische hoeve "Ten Briele" die gesloopt werd (omstreeks 1900) om plaats te maken voor de B.N. Dit gebied is eigendom van Fabricom en is op het gewestplan ingekleurd als industriegebied. De federale busmaatschappij "De Lijn" wil dit gebied aankopen en het terrein zou dienst doen als busstelselplaats.

De tweede zone is het eigenlijke parkbos "Lappersfort". Het is in het gewestplan ingekleurd als parkgebied. Het ligt ten zuiden van het eerste, beslaat zo'n 3 ha en heeft een grillige vorm begrensd door het eerste deel ten noorden, een moerasgebied ten zuiden en een fabriek ten noordwesten ervan. De grens met het moerasgebied bestaat uit een steile riviervalleirand (ééntje zo steil dat het eerder uitzondering dan regel is in Vlaanderen); in het parkbos van weleer heeft men dit beklemtoond door een reeks van haagbeuken neer te planten. Naast dit merkwaardig verschijnsel treffen we ook ingevoerde/uitheemse bomen aan (bvb. thuya, taxus en hemelboom). Het parkbos is al tientallen jaren onbeheerd en is dus al verzuimd tot een "oerbos" met kreupelhout en botanisch interessante open plekken op arme zandgrond (wat de natuurwaarde serieus verhoogt). In dit domein staan ook verschillende verlaten munitiedepots (kleine gebouwen, omgeven door aarden wallen en betonnen platen). Zij huisvesten verschillende soorten vleermuizen. Niettegenstaande dit gebied door zijn inkleuring op het gewestplan als parkgebied een zekere bescherming geniet, zou - bij omvorming van

de aangrenzende zones tot industrie- en verkeerszones – veel van zijn natuurwaarde verloren gaan.

2. Hp en Kb(s): graasweide met Engels raigras en witte klaver en bomenrij

De derde zone is gelegen tussen het Zuidervaartje en het kanaal Gent-Brugge, ten zuidoosten van het kasteelpark. Dit gebied heeft een oppervlakte van 2 ha en is op het gewestplan ook als parkgebied ingekleurd. Het bestaat uit hooiland en een verruigd gedeelte met distels en brandnetels waartussen zich een wilgetronken-dreef slingert. Op het verruigde gedeelte staan meerdere oude beuken en eiken: een uitloper van het parkbos. Het is een ideale broedplaats voor de nachtegaal en verschillende vlindersoorten. Dit gebied wordt bedreigd door de Zuidelijke Ontsluiting en de verbreding van het kanaal Gent-Brugge. Wanneer deze ontsluiting er komt verdwijnt er 1/3 van dit gebied, waaronder eeuwen oude beuken en eiken.

3. Lhi: populierenaanplant op vochtige plaatsen en Lh en Pa: populierenaanplant op vochtige plaatsen en gesloten naaldhoutplant.

De vierde zone is het laagst gelegen deel van het domein; het is gelegen ten zuiden van het kasteelpark en wordt begrensd door het Zuidervaartje, het parkbos en een verlaten spoorwegberm (die overloopt aan de andere kant van het kanaal Gent-Brugge in een groene corridor die Ryckvelde & de Assebroekse Meersen met het Lappersfort verbindt. Dit gebied is een met populieren beplant moerasland en op het gewestplan ingekleurd als ambachtelijke zone. Het is zo'n 8 ha groot en kan de vergelijking met de Leiemeersen, een natuurreservaat gelegen langs een oude arm van de Zuidleie, in Oostkamp (dat beheerd wordt door Natuurreservaten/ Natuurpunt Oostkamp) doorstaan mits een goed beheer. Het gebied is immers eveneens een oorspronkelijk moerasland, gelegen langs de Zuidleie(Zuidervaartje) en bij de monding van de Leiselebeek. Dit gebied is ook zeer belangrijk als waterwachtbekken bij overvloedige regenval. Het aanleggen van een ambachtelijke zone in dit gebied zou dan ook een aanslag zijn op een unieke open ruimte.

De vijfde zone loopt van zuid naar noord door het domein Lappersfort. Het is het gebied van het Zuidervaartje (de oorspronkelijke bedding van de Zuidleie waarlangs men het kanaal Gent-Brugge gegraven heeft). Door het graven hiervan ontstonden er enkele afgesneden meanders waaruit later het afleidingskanaal het Zuidervaartje ontstond. Het is het laatste relict van deze stroom op Brugs grondgebied. De waterkwaliteit is de laatste jaren sterk verbeterd zodat er weer vis in voorkomt die dan weer vogels aantrekken zoals reigers en ijsvogels. Samen met de Leiselebeek, vijvertjes en plassen, eveneens op de rand van het domein gelegen, vormt het de zoveelste biotoop. Hier vinden waterhoentjes, wilde en andere eenden een uitstekende broedplaats.

4. Sz + Sg en Ks: Opslag van allerlei aard + Brem- en gaspeldoornstruweel en verlaten spoorweg of interessante spoorwegbermvegetatie.

De zesde zone, ten zuidwesten van het moerasland, is het hoogst gelegen gedeelte van het domein: de oude spoorwegberm in het Lappersfort van de voormalige spoorverbinding Brugge-Eeklo, de steltplaats van de spoorwegen, de oude watertoren, alles +/- 5m boven het oorspronkelijk niveau. Van hierop heeft men een prachtig uitzicht op het moerasland. De belangrijkste waarde van dit gebied is de typische spoorwegbermbermvegetatie (die nu jammerlijk door de NMBS wordt platgespoten – ook al rijden er geen treinen meer) o.a. meidoorn, vlier, haagbeuk,... Tevens bezit dit gebied een uitzonderlijk bosje van inlandse vogelkers. Het bosje wordt bedreigd door de aanleg van de zuidelijke ontsluiting. Samen met de gebouwen van de stelplaats van de NMBS en de oude watertoren is dit een belangrijke archeologische site.

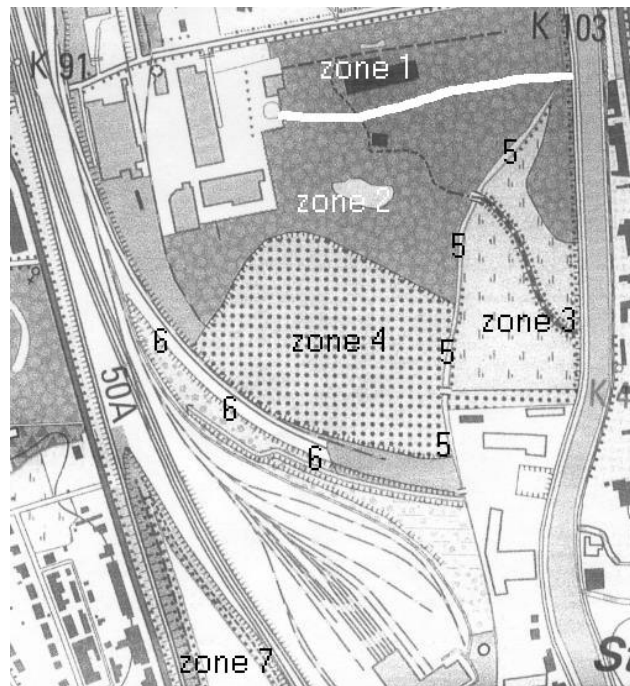
5. Aev + Mr: Eutrofe plas met slibrijke bodem + rietland.

Het laatste deel (zone 7), ten zuiden van de spoorwegberm, gaat over de visvijver van de NMBS. Brugge gebruikt dit water om in de binnenstad het water van de reien hoog te houden – naar de toekomst toe zal dit verdwijnen: het gebied wordt door het pompen onstabiel.

Dit gebied is gelegen tussen twee spoorwegbermen en sluit nauw aan bij het domein Lappersfort. Deze biotoop huisvest verschillende eendesoorten en ook de reiger en de ijsvogel vinden er hun voedsel. Door de zuidelijke ontsluiting zou deze vijver gedeeltelijk gedempt worden.

Bovenstaande zeven bedreigde biotopen vormen een fantastisch geheel. Al deze gebieden worden geklasseerd als biologisch waardevol. De ecologische waarde van dit gebied wordt nog meer versterkt door de goede verbinding met het ommeland voor vogels en andere dieren langs het kanaal Oostende – Brugge - Gent.

De problematiek rond dit gebied loopt samen met de, al of niet, uitvoering van het gewestplan.

Bijlage 2

Hierbij een update (16/09/2003) van de diverse leden van het Groene Gordel Front !
Nieuwste update te vinden op www.regiobrugge.be of op www.ggf.be

A. Naast Noortje Wiesbauer (cf. ode aan de Aristocratie in het Brugse Visartpark in aanwezigheid van vertegenwoordigster Fabri-com) zijn er nog meer dan 250 mensen en wezens die ten persoonlijke titel lid zijn van het 'beschermcomité van het LAPPERSFORTBOS EN DE CHARTREUSENATUUR'

- De Boeboeks, AARDEwezens uit verhalen Marc De Bel (staan op www.ggf.be startpagina)
- Vera Dua, voormalig Agalev-minister Leefmilieu
- Marc de Bel, kinderboekenschrijver en vriend van de Boeboeks
- Steven Dhondt, striptekenaar en illustrator
- Peter Bossu, oud-provinciaal coördinator Natuurreservaten vzw. & huidig gemeenteraadslid voor de SP.a in Diksmuide & voorzitter SP.a-werkgroep LEEFMILIEU
- Lionel Vandenberghe, gewezen voorzitter van het ijzerbedevaartcomité & SPIRIT-senator
- Jacinta De Roeck, Agalev-senator
- Hugo Van Dienderen, oud-parlementslid Agalev & grootvader actief bij de Groene Senioren
- Ivan Lahousse, Johan Keirse en Guy Deklerck, Agalev-gemeenteraadsliden in respectievelijk Zedelgem, Oostkamp en Jabbeke
- Johan Dollé, Vivant
- Alex Monballiu, Vivant en gewezen voorzitter van ROBINH(ood); Radicaal Onafhankelijke Bruggelingen Interessante Nieuwe Hervormingen
- Dirk Lenaerts, stRaten-generaal
- Daan De Bruyne, medewerker Muziekcentrum Cactus vzw.
- Gerda Dendooven, woord- en beeldmaker
- Karel Verleyen, jeugdauteur & bossenminnaar
- Geertrui Daem, auteur
- Dirk Jacobs, docent sociologie KUBrussel/KULeuven
- Geert Lambert, ondervoorzitter en kamerlid Spirit
- Chris Dusaucht, radio- en televisiemaker
- Bernard Mazijn, inwoner van Brugge, verbonden aan het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling (Universiteit Gent)
- Kris Dekeyser, voorzitter Provinciale Mina-raad, actief in de Houtlandse Milieugroep en de West-Vlaamse Milieufederatie
- Magda Aelvoet, voormalig Agalev-minister van Volksgezondheid, Leefmilieu en Consumentenzaken
- Bart Vanwalle, onafhankelijk kunstenaar en ex-délégee ABVV-textiel
- Hilde Keteleer, dichteres, schrijfster en journaliste
- Peter Smet, buurtbewoner en SP.a' er St. Michiels & oud-voorzitter Provinciale Jeugdraad 1998 - 2001
- Iris Keiser, educatief medewerker Oxfam Wereldwinkel
- Johan Van Cauwenberghe, auteur en radio KLARA-presentator
- Linda Van Mieghem, jeugdauteur
- Ludo Enckels, jeugdschrijver
- Jan Bosschaert, tekenaar (Bossen liggen mij nauw aan het hart, what's in my name...)

- Brigitte Minne, jeugdauteur
- Johan Vandevelde, jeugdauteur
- Erik De Smedt, publicist & leraar in Turnhout
- Bernard de Coen, vertaler
- Gerti Wouters, lector Nederlands Hogeschool West-Vlaanderen
- Stefaan van den Bremt, dichter
- Ivo van Strijtem, dichter
- Jan Lauwereyns, dichter
- Mark van Tongele, dichter
- Wally de Doncker, schrijver
- Stefan Brijs, schrijver
- Sam van Rooy, schrijver & wielrenner & natuurliefhebber
- Willy Van Doorselaer, schrijver
- Anne Provoost, auteur
- Bart Demyttenaere, auteur
- Joris Denoo, auteur
- Didi de Paris, auteur
- Patrick Lateur, auteur & hoofdredacteur Kunsttijdschrift Vlaanderen
- Patrick Ysebie, kabinetschef Ruimtelijke Ordening in Gent
- Jan Dumolyn, assistent Geschiedenis Universiteit Gent
- Prof. Emeritus Jaap Kruithof, moraalfilosoof Universiteit Gent
- Prof. Etienne Vermeersch, moraalfilosoof Universiteit Gent
- Pascal Ennaert, partijbestuurslid Spirit en oud-voorzitter Jeugdraad Brugge
- Luc Tratsaert, lid Spirit Brugge
- Els Van Weert, voorzitster Spirit & Belgisch kamerlid Spirit
- Jan Roegiers, Jos Bex & Dirk De Cock, Vlaamse parlementsleden Spirit!
- Bert Anciaux, oud-Spirit minister van Jeugd en Cultuur
- Vic Anciaux, erelid Kamer van Volksvertegenwoordigers en oud-staatssecretaris Spirit
- Willy Meyvaert, lid ACOD-trein-tram-bus
- Marc Goetinck, kunsthistoricus
- Filip Lersberghe, beeldend kunstenaar, ACOD-militant en rijksambtenaar
- Han Soete, Indymedia
- Chery Derycke & Els Helewaut, Body Shop Brugge
- Wijlen Mark Braet, dichter
- Fons Dewitte, historicus
- Sien Van Severen, studente geschiedenis R.U.Gent
- Liesbeth Van Parys, eerste kan. Pol. en Soc. KU. Leuven + actief in JIN & AKABE in Brugge
- Pieterjan Lefever, graficus
- Prof. Rik Pinxten, antropoloog verbonden aan het Centrum voor interculturele communicatie en interactie, Universiteit Gent
- Andries Neiryndck, oud-voorzitter Brugse Milieu- en Natuurraad 2001 - 2002 + voorzitter Bloemendaele-comité & scoutsgroep Savio
- Lode Vanoost, Leen Laenens & Anne-Mie Descheemaeker, Belgische oud-kamerleden Agalev
- Magda De Meyer, Belgisch kamerlid SP.a
- Willy Dupont, Brugge
- Marijke Deweerdt en Lieven Neyrinck, Brugge
- Marianne Marchand, voorzitter Humanistisch Verbond
- Luc Versteylen, priester-jezuïet en medestichter Agalev & Helaba
- Sigfried Sergeant, advocaat
- Marjet Van Puymbroeck, groene fietser en oud-senator Agalev
- Jan Dhaene en Bart Staes, Europarlementsleden Agalev
- Anne Van Lancker en Kathleen Van Brempt, Europarlementsleden SP.a
- Eric Goeman, woordvoerder Attac-Vlaanderen & voorzitter Democratie 2000
- Relinde Baeten, coördinator Velt
- Lowie Verdonck, student Normaalsschool St. Jorisstraat en lid 39ste FOS De Menapiërs

- Joost Devriese, ocmw-raadslid Agalev
- Marc Vanpaemel, provincieraadslid Agalev en militant ACV-Metaal
- Lia De Nys, KAV-lid Assebroek
- Luc Grootaardt, Brugs en West-Vlaams coördinator Spirit & KWB-lid Ver-Assebroek
- Ignace Tousseyn, vakbondsafgevaardigde COC-onderwijs
- Rolle De Bruyne, Bio-landbouwer 'De Hogen Akker'
- Joris Barbier, godsdienstleraar
- Yvan Van Maele, huisarts
- Kris Decler, wetenschappelijk medewerker 'Instituut voor Natuurbehoud'
- Veerle Declercq & Isabel Vertriest & Dirk Holemans, Vlaamse parlementsleden Agalev
- John Van Gompel, dierenarts en ex-ondervoorzitter Natuureservaten, conservator 'Uitkerkse Polder' & 'De Fonteintjes'
- Michiel Maertens & Frans Lozie & Johan Malcorps, Belgische oud-senatoren Agalev
- Annick Lambrecht, lector 'economie' Hogeschool West-Vlaanderen
- Geert Tuerlinckx, docent op rust 'maatschappelijk opbouwwerk' Sociale School Ipsoc Kortrijk
- Ir. Frank Denis, directeur FN Brugge op rust
- Luc Van der Kelen, editorialist Het Laatste Nieuws
- Peter Slabbynck, zanger Red Zebra
- Kamagurka & Herr Seele, striptekenaars-woordkunstenaars
- Tom Lanoye, schrijver en gedelegeerd bestuurder NV Lanoye (met citaat onderaan)
- Patricia Lasoen, dichteres
- Jean Pierre Dumoulin, auteur en jurist
- Eriek Verpale & Daniël Van Hecke, schrijvers
- Paul de Wispelaere, auteur
- Luuk Gruwez & Marcel van Maele & Peter Theunynck, dichters
- Hedwig Speliers, auteur
- Nic Balthazar, televisiemaker
- Ann Croeckart, oud-politiek secretaris Agalev-regio-Brugge
- Bernard de Cock, Dominicaan-studentenpastor
- Jef Ravelingien, priester in de West-Vlaamse basisgroepen
- Jef Ulburghs, priester-basiswerker
- Riccardo Petrella, professor economie & globalisering Katholieke Universiteit Louvain-la-Neuve
- Steven Vanholme, beleidsmedewerker Natuurpunt
- Johan Parmentier, beeldhouwer
- Anne Perneel, pottenbakster
- Karel Anseeuw, student 6 Latijnwetenschappen St. Jozefinstituut Torhout met eindwerk over "het Lappersfortbos"
- Ludo De Brabander, stafmedewerker vzw. VREDE
- Joost Cammaert, secretaris Jong Agalev Brugge & student tweede kan. Burgerlijk ingenieur "computerwetenschappen". Iemand die misschien in de toekomst in het 'harde' gedeelte van de economie zal werken maar oog zal hebben voor natuur, milieu en de 'zachte' kanten van de economie!
- Jürgen Balbaert, licentiaat geschiedenis & politiek secretaris Agalev Brugge & jonge vader van Jef
- Koen Peeters, auteur
- Pat Donnez, radiomaker en producer TITAANTJES, radio 1
- Miriam Van hee, dichteres
- Chris Lomme, actrice
- Het vierde leerjaar van de Freinetschool "De Torteltuyn" uit Poperinge : Febe, Kobe, Olivier, Zoë, Marie, Jonathan, Klaas, Gill, Justin, Michaël, Yasser, Renate, Wouter, Stefanie, Korneel, Emily, Ernest, Man-Chaun en hun begeleider Wouter Sinnaeve
- Guy Verberckmoes, voorzitter leefmilieugroep Mechelen-Zuid vzw.
- Noortje Wiesbauer, filosoof, docent Karel de Grote-Hogeschool Antwerpen,

- voorzitter stRaten-generaal
- RAONI, Indiaans stamhoofd uit het Amazone Regenwoud
- Willem Vermandere, zanger
- Piet Van Meerbeek, stadswerker Brussel
- Lies Van Meerbeek, Arbeidsgeneeskunde K.U.Leuven
- Bert Van Dierdonck, Politiek Secretaris Agalev Kortrijk - Roeselare - Tielt
- Bob de Moor, acteur
- Warre Borgmans, acteur
- Wim Oris, acteur
- Wim Opbrouck, acteur
- Rosemarie Bergmans, actrice
- Christel Domen en Marc Coessens, actrice en acteur
- Pjeroo Roobjee, auteur en beeldend kunstenaar
- Willy Spillebeen, auteur
- Frank Adam, auteur
- Kamiel Vanhole, auteur
- Chris Yperman, auteur
- Noëlla Elpers, jeugdacteur (oa. Beloega) & bezielster van 'het Kapernest'
- Kristien Hemmerechts, schrijfster
- Benno Barnard, schrijver
- Walter Vandenbroeck, schrijver
- Geert Van Istendael, dichter
- Peter Holvoet-Hanssen, dichter
- Charles Ducal, dichter
- Jozef Deleu, dichter
- Bernard Dewulf, dichter
- Gwy Mandelinck, dichter en organisator poëziezomers van Watou
- Fred Brouwers, presentator radio Klara
- Jos Ghysen, radio- en televisiemaker op rust
- Betty Mellaerts, journaliste
- Piet Piryns, journalist
- Patrick de Spiegelaere, fotograaf
- Dominique Belpaire, herboriste
- Karel Ameye, woordvoerder Natuurpunt Vzw. afdeling Brugge
- Rudi Van Buel, secretaris Doel 2020
- Jan Vannoppen, beleidsadviseur Vredeseilanden
- Remi Verwimp, priester actief binnen de Werkplaats voor Theologie en Maatschappij
- Cedric Sinove, verpleegkundige en beeldend knutselaar
- Marcel Jonckers, voorzitter milieuraad Tienen en secretaris vogelwerkgroep Oost-Brabant
- Jan Limet, student tweede kan. Burgerlijk Ingenieur
- Marleen Van Meerbeek, lerares uit Tremelo
- Philippe Perneel, coördinator vzw. Archonaut en lector sociale Hogeschool Gent
- Jean-Pierre Rondas, producer Radio Klara VRT
- Luc Coorevits, Behoud de Begeerte
- Marc Vanrafelghem, medewerker Kunstencentrum De Werf
- Jef Peeters, hoofdredacteur Oikos (tijdschrift voor Politiek, Milieu en Cultuur) en lector sociale filosofie & ethiek aan de Katholieke Hogeschool Leuven
- Martine Dardenne, volksvertegenwoordigster ECOLO
- Jef Rombouts, voorzitter vzw. Red de Voorkempen

Het beschermcomité ondersteunt de 3 SOS-signalen en het krachtig neen tegen de Zuidelijke Ontsluiting van het Groene Gordel Front : SOS Lappersfort, SOS Groene Gordel, SOS Chartreuse! In het bijzonder vraagt het beschermcomité niet te raken aan de Groene Gordel rond Brugge en Ommeland.

Tom Lanoye, Gedelegeerd Bestuurder van de NV LANOYE, treedt toe tot het beschermcomité van het Lappersfortbos en de Chartreusenatuur.

Op uitdrukkelijke voorwaarde dat ie zelf NOOIT in een boomhut hoeft te gaan wonen, en dat zijn Alfa Romeo NOOIT geconfisqueerd zal worden, mochten de huidige bezetters van het Lappersfortbos ooit de premier mogen leveren voor dit land.

Voor het overige niets dan steun, zachte kussen, bemoederende schouderklopjes, en propere zakdoeken annex ondergoed u allen toegewenst, in liefde en bewondering, voor uw jeugd, uw volharding en uw lichaamstemperatuur.

Tom Lanoye, schrijver

B. De 88 (*) samenwerkende verenigingen van "HET GROENE GORDEL FRONT IN BRUGGE EN OMMELAND" (* ondertussen 103)

Bloemendaele-comité St. Andries + Wijkwereldwinkel Sint-Michiels + GAK (Groen Aktie Komité) + Natuurhuis De Groene Aarde + Brugse jongeren tegen racisme + KSA Sint-Trudo Assebroek + Onafhankelijke Freinetschool KLIMOP + Velt-nationaal (Vereniging voor Ecologische Leef- en Teelt-wijze) + AZO (Actie tegen Zuidelijke Ontsluiting) + De Volkshogeschool + WABO (Werkgroep Archeologie Brugge en Ommeland) + JNM (Jeugdbond voor Natuurstudie en milieubescherming) + vzw. Groen + Natuurpunt vzw. afdeling Brugge + Lappersfront + Attac-Brugge + De Fietsersbond + Bond Beter Leefmilieu + MAF (Militant Anarchistische Fietsers) + BBrugge (Bezorgde Bruggelingen) + C.O.L.T. (Children of Lost Tribes) + Natuurjeugdvereniging "De stekker(tje)s" Oostkamp & Beernem + Herba Vivens + Boekhandel de reyghere + Natuurslagerij Vertriest + Bodyshop Brugge + Freinetschool De Tandem + Freinetschool De Boomhut + mensen uit Basisgroepen + Natuurpunt vzw. afdeling Oostkamp + Velt-Oostkamp + Velt-Groot-Zedelgem + Uitgezonderd + Pax Christi Brugge + Leefschool 'DE VLIAGER' Oostende + Brugse Natuurvrienden en Bergstijgers + Natuurpunt vzw. afdeling inZICHT werkgebied Zedelgem, Ichtegem & Torhout + Natuurvoeding DE BRON + Chartreusefront + Oxfam-wereldwinkel Brugge + Vzw. Natuurlijk Genezen + West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) + Netwerk-Krekelsparen afdeling West-Vlaanderen + Gezinsbond Sint-Michiels + Expresweg Veiliger! + Houtlandse milieugroep vzw. + Voor Moeder Aarde vzw. + Brugge Gedraaid + Beweging voor BASISINKOMEN + Masereelfonds Brugge en Rand + Culturele Centrale + Jongeren van Meander-ST.Kruis + Natuurpunt vzw. afdeling Beernem + Passagiersschip Kanaal Gent - Oostende 'The Old Piper' + Bossteuncomités STRATEN-GENERAAL + internationaal Gipsyfestival 'La Pasion Del Gitano' + Oxfam-wereldwinkel Damme & Sijsele + Auto-delen + Oxfam-wereldwinkel Moerkerke + Garage-kollektief De Krikker + Yuniit Development NV & Yuniit Systems NV (IT-kantoor B. Ruzettelaan) + GREENPEACE + Veiligheidscomité Lissewege + JEUGDRAAD Brugge + Dienstencentrum Ter Dreve + Vereniging voor Bos in Vlaanderen + SHE Consultancy BVBA + WWF (Wereld Natuur Fonds) + hobbyclub SPOTS-Oostkamp + afdeling 'Bijzondere Jeugdzorg' Vesaliusinstituut Oostende + vanonderuit, autonome basisdemocratische wijkwerkingen Mechelen + Natuur en Landschap, Meetjesland + Natuurpunt vzw. afdeling Jabbeke + Natuurpunt vzw. afdeling Damme + Natuurpunt Vlaanderen vzw. + 't Uilekot + beschermingscomité d'Hoppe-bos Fo(e)RT -FO(u)RT(e) + Muziekcentrum Cactus vzw. + Velt-Jabbeke + Vrede vzw + Natuurvoeding 't Natuurhuisje + solidariteitskoor HEI PASOEP + stRaten-generaal + Latijns-Amerika Komitee + Oxfam Wereldwinkel Gent-centrum + AOC-Brugge (Anti-Oorlogs Comité Brugge Jongeren in Actie) + Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw

C. STATUTEN GGF

HET GROENE GORDEL FRONT in BRUGGE en OMMELAND is een netwerk van samenwerkende verenigingen en individuen als een beschermende cirkel rond het Lappersfortbos en de rest van de Groene Gordel van Brugge en Ommeland

De aandeelhouders van het Groene Gordel Front, de NV lappersfort SOS chartreuse STOP zuidelijke ontsluiting :

willen het integraal behoud van het gevarieerd, bosrijk domein Lappersfort te Brugge en de inrichting ervan als stadsnatuurreservaat voor natuurliefhebbers en schoolgaande jeugd. Zij willen tevens het Chartreusegebied als Zuidelijke groene gordel rond Brugge beschermen en haar archeologische rijkdom intact houden. De bestaande industrie- en vervoersplannen in deze gebieden zijn in strijd met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat voorziet in 10.000ha ecologische verantwoorde bosuitbreiding en 38.000ha extra natuurgebied.

* Politieke partijen kunnen niet toetreden tot het Groene Gordel Front; maar we leggen graag linken en samenwerkingsverbanden met elke politica(us) van groene wil

* Voor Bruggelingen is de Groene Gordel belangrijk. Maar de Groene Gordel en de open landbouwruimte is van even groot belang voor de burgers van het Ommeland in Damme, Beernem, Oostkamp, Torhout, Zedelgem en Jabbeke. Omliggende gemeentes en een centrumstad horen niet samen te klitten tot één stadsagglomeratie! Hier kunnen milieu- en natuurbeweging samen met boeren één groen front vormen voor het maximaal behoud van de open ruimte en de Groene Gordel!

* Uiteraard stopt de natuurbedreiging niet aan de grenzen van de stad Brugge. De opgestarte ruimtelijke taakstelling 'Stedelijk Gebied Brugge Afbakening binnen- & buitengebied' verdient onze milieu-waakzaamheid en na overleg zullen wij waar nodig ten gepaste tijde aan de alarmbel trekken.

D. Ons motto : NO COMPROMISE IN DEFENSE OF OUR EARTH BUT SUSTAINABLE ALTERNATIVES : SAMEN VOOR EEN DUURZAAM VLAANDEREN, opdat het hart van de schildpad nooit ophoudt met slaan...

Bijlage 3

Le bois, c'est mon ami. Alternatief ontruimingsplan: gefaseerde en vrijwillige opkuis bos. Persbericht Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland, 13 september 2002.

Fase 1 : zo vlug mogelijk : een overlegmoment tussen de bosbezitters

(vertegenwoordigd door het Groene Gordel Front), de eigenaar Fabricom (vertegenwoordigd door zijn advocaat) en de bevoegde Brugse en Vlaamse overheden. Dit overleg zou de gedwongen politieontruiming definitief naar de Griekse kalender verwijzen! Aan de ombudsman van de stad Brugge zou gevraagd kunnen worden om dit vierhoeksoverleg onafhankelijk voor te zitten!

Fase 2 : begin oktober : zou er intern overleg kunnen plaatsvinden bij de Stad

Brugge, de Vlaamse Regering, het lappersfront en het Groene Gordel Front en de eigenaar Fabricom. Ook de mogelijke huurders/kopers (Natuurpunt, de provincie West-Vlaanderen) dienen intern te overleggen. In die tussentijd is het Groene Gordel Front bereid (in overleg met de eigenaar Fabricom) om samen met de bosbezitters een 'bosbeheersplan' gestalte te geven : het ecologisch maaien van de weiden, het knotten van een stuk wilgendreef, het inrichten van de bunkers als vleermuizenreservaten,... Dit allemaal onder de deskundige begeleiding van Natuurpunt!

Fase 3 : eind oktober : zou de principiëbeslissing kunnen genomen worden

door de stad Brugge en/of de Vlaamse Regering om een nieuw* BPA/RUP op te maken om (definitief en op papier) het volledige gebied groen in te kleuren. Dan kan het Lappersfort integraal Stedelijk Natuurreservaat worden! Er dienen ook sluitende afspraken te komen over de planschade zodat de eigenaar Fabricom kan besluiten tot verkoop of verhuur aan Natuurpunt en/of de provincie West-Vlaanderen. (Uiteraard dient er ook beslist te worden wat bewaard kan worden als herinneringsmonument aan de eerste Vlaamse bosbezetting). Deze principiëbeslissing zou dan plechtig ondertekend kunnen worden op het stadhuis van Brugge door de diverse betrokkenen die elkaar onder grote mediabelangstelling hun erewoord geven! (* BPA = Bijzonder Plan van Aanleg. RUP = Ruimtelijk Uitvoerings Plan)
(aangezien er tussen de principiëbeslissing en het nieuwe beschermende BPA/RUP op papier wel 18 maanden kan zitten; kan het "Lappersfort - stedelijk/bedrijfs - natuurreservaat -" in die tussentijd ook voor 1 symbolische Euro verhuurd worden aan Natuurpunt, cf. Gentlemen's Agreement)

Fase 4 : in november : zou de gefaseerde vrijwillige opkuis dan van start gaan

en zou de principiëbeslissing goedgekeurd worden door de Brugse gemeenteraad en/of het Vlaams parlement. Het Groene Gordel Front is bereid om de bosbezitters assistentie te bieden bij de gefaseerde opkuis.

Fase 5 : in december : zou de verdere opkuis plaats vinden en na 6 december zou het Lappersfortbos niet meer bewoond worden! Er zou dan ook overleg starten met de mogelijke beheerders van het stedelijk natuurreserveaat en de bevoegde instanties om een natuur/bos-beheersplan af te spreken.

Fase 6 : Op 1 januari 2003 : kunnen we Brugge 2003 uitroepen als milieuvriendelijke stad in Europa! En dit met een feestelijke inhuldiging van het "stedelijk natuurreserveaat Lappersfort". Het nieuwe jaar wordt ingezet met een PR-nieuwjaarsreceptie aangeboden door burgemeester Moenaert en de NV Fabricom groupe! Tijdens diezelfde receptie wordt er een 'Lappersfront-monument' onthuld!

Ethisch minimum bij een ontruiming!

Als er toch gekozen zou worden voor een ontruiming dan pleiten wij voor een voorafgaand debat in de Brugse gemeenteraad en het Belgisch parlement over de mogelijke consequenties! De gevorderde politiediensten moeten ook de kans en de mogelijkheid krijgen om bij mogelijk gewetensbezwaar burgerlijk ongehoorzaam te zijn! Met de bosbezitters dient vooraf politieoverleg te gebeuren over een aantal minimumafspraken (bijvoorbeeld dat de politiesprekers uit het bos niet worden opgepakt omwille van de veiligheid van zowel politie als bezitters) om het geweldloze karakter te kunnen behouden!

Bij deze heeft het Groene Gordel Front al zijn mogelijkheden voor een constructieve dialoog uitgeprobeerd. Bij een mogelijke ontruiming staan wij aan de kant van de bosbezitters en zullen wij de natuur-minnende bevolking van Brugge en Ommeland oproepen om uit protest massaal en geweldloos naar het Lappersfortbos te komen!